

Kirkko ja koti

20/2010
17.11.

Brian Macklin, 17, ensimmäinen kerta

Keskiaukeama

Kuopion seurakuntien uudet luottamushenkilöt. Sivut 8 – 9
Verna Paakkisen, 18, uskon tie. Sivu 7

Uskon kyllä, mutta omalla tavallani

Millaiseen maaperään evankeliumin siemen putoaa Suomessa?

Kirkon tutkimuskeskuksen tutkija, teologian tohtori **Kati Niemelä** on luokitellut suomalaiset neljään uskonnollisuustyyppiin: aktiiviseurakuntalaiset, perusseurakuntalaiset, passiiviset myönteiset ja ei-uskonnolliset.

Aila, energinen aktivisti

Miehet viihtyvät mieluusti kirkollisillakin johtopaikoilla, mutta viisaat ja aikaansaavat naiset pitävät uskolisesta pystyssä maallikkotoimintaa.

Aila, 55, on ollut jo vuosia seurakuntansa kantavia vapaaehtoisvoimia. Pirteä nainen on pitänyt pyhäkoulua ja vaikuttanut lähetys- ja diakoniapiireissä sekä Yhteisvastuukeräyksen aktivistina. Seurakunta-neuvostokin on tullut tutuksi.

Usko kristinuskon Jumalaan, rukoukseen ja kirkon positiiviseen rooliin on vain vahvistunut vuosien saatossa. Uskonasiat tulivat myönteisellä tavalla tutuiksi jo lapsuuden kasvuympäristössä.

Myös Ailan lapset ovat saaneet kristillisen kasvatuksen. Jo aikuistuneet lapset näyttävät jatkavan kristillisiä perinteitä omista perheistään, minkä Aila puolisoineen panee merkille mielihyvällä.

Aila seuraa kirkollista keskustelua ja uskonnollista pohdintaa, ja osallistuu niihin itsekin. Henkisesti ja hengellisesti vireä ja valveutunut nainen lukee luonnollisesti Kirkko ja Koti -lehteä.

Energinen Aila saa usein puolisonsa mukaan hengellisiin rientoihin, vaikkei tämä yhtä aloitteellinen olekaan ja puhuu harvakseltaan uskostaan.

Perts & Sofia, perusseurakuntalaiset

Nelikymppiset **Perts** ja **Sofia**, uskovat Jumalaan, joka on heille tärkeä oman elämän ja suomalaisen elämänmuodon tukipilari. Siniristilippu liehukoon heidän puolestaan jatkossakin, ja jälkikasvu opetettakoon päiväkodissa, koulussa ja ripikoulussa kristillisille tavoille!

Kun hätä on kädessä, Pertsan ja Sofian kädet etsiytyvät ristiin, ja kirkkoon mennään muulloinkin kuin kriisin tullen.

Kaksikon luottamus kirkon

Kuva Petri Jauhainen

kykyyn antaa vastauksia ihmisten ongelmiin on melko vahva, varsinkin kriisien ja kuolemantapausten yhteydessä. Kirkkohäät, hautajaiset ja lasten kastaminen kuuluvat luonnollisesti asiaan. Lasten kanssa on luettu iltarukous, se on perheen uskonharjoittamisen kulmakivi.

Kumpikin rukoilee toisinaan, muttei muutoin harjoita uskontoa säännöllisesti. He kokevat kumminkin saavansa uskosta apua ja voimaa – tarvittaessa.

Perts ja Sofia uskovat kuolemanjälkeiseen elämään ja moniin muihinkin kristillisiin uskomuksiin.

Varsinkin Sofia on taipuvainen uskomaan myös yleisimpiin ei-kristillisiin uskomuksiin: jälleensynty miseen, telepatiaan, onnenkaluihin ja horoskooppeihin...

Pasi & Heli, passiivisesti myönteiset

Pasi ja **Heli** suhtautuvat periaatteessa myönteisesti uskonnollisiin asioihin, vaikkeivät he olekaan aktiivisia harjoittamaan uskontoa.

Kolmekymppinen avopari osallistuu uskonnollisiin tilaisuuksiin harvemmin kuin kerran vuodessa; joko jouluna, jos joku erityistaphtuma tulee eteen tai kirkollisiin toimituksiin.

"Uskon kyllä – mutta omalla tavallani", kumpikin tapaa vastata. Suhde Jumalaan on himpun verran häilyväinen. Liekö Jumala persoona, henki vai elämänvoima – Luoja yksin tietää...

Syntymän, kuoleman ja avioliitosta avioliittoon vaihtamisen yhteydessä kirkko hoitaa yleensä hommansa asiallisesti. Siksikään kirkosta eroamisesta ei ole vielä vakavasti

puhuttu, edes silloin kun ystävät ovat kehuskelleet tehneensä trendikkään ratkaisun. Pasista ja Helistä kirkon touhu tuntuu sen verran tolkulliselta, että siihen on yhä katsottu hyväksi kuulua.

Urpo, uskonnoton

Teekkari **Urpo**, 21, ei saanut kotoaan kristillistä kasvatusta, eikä ole tottunut uskovaisten touhuihin. Vanhemmat niistä joskus varoittivat ja naureskelivat uskoon hurautaneita.

Koulun uskonnonopetus ja pakolliset osallistumiset seurakunnan tilaisuuksiin ovat lähinnä ärsyttä neet. Jonkun käsittämättömän, vanhan tavan vuoksi perhe on kuulunut kirkkoon, mutta Urpo aikoo erota heti kun joutuu maksamaan veroja. TV2:n Homoilta sai hänet jo melkein eroamaan kirkosta.

Voisiko hän olla passiivisesti myönteinen?

Urpo aktivoituu keskustelemaan uskonasioista lähinnä netissä, nimenkin takaa.

"Kuinka kukaan jaksaa jauhaa jostakin kamelinajajien keksimästä valkopartaisesta satuolennosta? Yhtä hyvin voisin uskoa joulupukkiin!", Urpo aktivoitui puhumaan uskonnosta yhtenä iltana opiskelukavereidensa kanssa, kun kirkollinen rymyryhmä pysähtyi baarin ikkunan alle.

Paras kaveri Jesse yritti vähän vaisusti puolustella kirkon aktiivista auttamistoimintaa, mutta vaike ni, kun muut alkoivat vääntää vitsiä uskovaisista.

Jesse kävi rippileirin. Sen vielä ymmärtää, sillä kärsimys palkitaan rahalla ja lahjuksilla. Mutta sitä Urpo ei aikanaan ymmärtänyt, miksi Jesse meni isoseksi.

Urpon on vaikea kuvitella tilanetta, jossa hän tarvitsisi Jumalaa tai kirkkoa johonkin.

Janne Villa

Keitä he ovat?

Aktiiviseurakuntalaisten sitkeään joukkoon kuuluu yhä reilusti yli kymmenesosa kansasta. Ailan hengenheimolaisista lähes joka kolmas on aktiivinen muussa kuin luterilaisessa kirkossa.

Perusseurakuntalaisia on kolmannes suomalaisista. He pitävät niin ikään kirkollista elämää pystyssä.

Tyypillisen suomalaista, perin matalan profiilin uskonnollisuutta edustavat "passiiviset myönteiset" eivät ole liioin mikään kirkon kadotettu sukupolvi. Noin neljäsosan kansasta muodostavalla joukolla on vielä vissit liittymäkohtansa kristilliseen elämään.

Ei-uskonnollisten urpojen penseä tai kielteinen – ja siksi kirkon kannalta niin kiinnostava – joukko kasvaa ripeästi. Tuo haasteellinen eli potentiaalinen tulevien kristittyjen porukka muodostaa pian noin viidesosan kansasta. Se saattaa toisaalta myös erota kirkosta hetkellä millä hyvänsä, vaikkapa yhden tv-ohjelman innoittamana.

Seuraava numero 1.12.

Kirkko ja koti

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 97. vuosikerta.

kirkkojakoti@evl.fi

KUSTANTAJA Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki
JULKAISIJA Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi **TAITTO** Kotimaa-Yhtiöt

TOIMITUS Suokatu 22 B, 3. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232,
Ulla Remes (virka-aikana), p. 040 484 8234,
Hiikka Sipilä (osa-aikaeläkk.), p. 040 484 8236,
Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514.

ILMOITUKSET Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt
p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

TILAUKSET Kuopion ulkopuolelle 20 € / vuosikerta
TOIMITUSNEUVOSTO Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino,
Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

JAKELU Suora Lähetys Oy, p. 2647 800

PAINOAIKKA Lehtisepät Oy, Kuopio. **PAINOS** 54 800 kpl

Keskitietä homokiistaan

Mitä Raamattu sanoo homoseksuaalisuudesta?
Mikä ero on rukouksella ja siunaamisella?

Parisuhteensa rekisteröineiden ihmisten puolesta voidaan rukoilla, mutta heitä ei siunata. Mikä ero tällä on, selvenee kuopiolaisessa keskustelussa ensi sunnuntaina.

Kuva Timo Hartikainen

Kuopiossa ensi sunnuntaina järjestettävä keskustelu homoseksuaalisuudesta haluaa katsoa pintaa syvemmälle ja mediailmiön taakse. Kuopiolaiset papit valottavat erilaisia raamatuntulkintoja sekä erilaisten parisuhdenäkemysten teologisia perusteita.

Raamatun rinnalle vastuullista pohdintaa

”Raamatusta löytyy kourallinen homoseksuaalisuuteen liittyviä tekstejä, joiden tulkinta jakaa jyrkästi mielipiteitä”, sanoo teologian tohtori **Kari Kuula**. Joidenkin mielestä ne torjuvat selvästi samaa sukupuolta olevien rakkauden. Toiset katsovat, etteivät Raamatun homokohdat tarkoita sellaista homoseksuaalisuutta, jota nykykeskustelussa tarkoitetaan. ”Siksi kristillistä kantaa ei ratkaista pelkillä homoteksteillä, vaan on katsottava pyhän kirjan laajempaa opetusta ihmisen parisuhdehakuisuudesta”, Kuula sanoo. ”Kaikkien teologisten kysymysten pun-

nitseminen edellyttää sanan alle taipumista”, muistuttaa pastori **Olli Viitaniemi**. Viitaniemen mukaan vaarana on Raamatun ohjenuoran hylkääminen epämieluisena. Toisessa ääripäässä on itselle turvallisten ennakkoasenteiden heijastaminen Raamatun lehdille ja niiden lukeminen sieltä Jumalan sanana. ”Raamatun rinnalle tarvitaan vastuullista teologista pohdintaa.”

Luovuttamaton arvo Jumalan luomana

Olli Viitaniemi pohtii luterilaisen teologian jakoa uskon alaan kuuluvien muuttumattomien ja rakkauden alaan kuuluvien muuttuvien asioiden välillä. ”Raamattu välittää muuttumattomia uskontotuksia, kuten sanoman pelastuksesta Kristuksessa.” Rakkauden alaan kuuluvia Raamatun eettisiä opetuksia on sen sijaan Viitaniemen mukaan arvioitu uudelleen muuttuvia ajanhistoriallisia taustoja vasten. ”Esimerkiksi orjuudesta on aikojen saatossa luovuttu.”

”Tältä pohjalta on voitu arvioida uudeleen myös kysymystä homoseksuaalisista parisuhteista sen tietämyksen valossa, mitä nykyihmisellä on seksuaalisuudesta”, Viitaniemi sanoo. Mutta muistuttaa myös asian toisesta puolesta. ”Tätä teologista periaatetta kohtaan on esitetty myös kritiikkiä. Raamatun ohjeellisuudesta eettisissä kysymyksissä esiintyy myös velvoittavampia kantoja.” ”Jokaisella ihmisellä on luovuttamaton arvo Jumalan kuvana.” Tästä ei kuitenkaan Viitaniemen mukaan seuraa se, että kristillinen avioliittokäsitys muutettaisiin sukupuolineutraaliksi.

Lahja Pyykönen

Homoseksuaalisuus teologisessa keskustelussa.
Keskusseurakuntatalossa
sunnuntaina 21.11. klo 16.
Tuomiorovasti Ilpo Rannankari,
teologian tohtori Kari Kuula,
pastori Olli Viitaniemi.

k o l u m n i

Jari Kolehmainen
Kirjoittaja on Savon ammatti- ja aikuisopiston lehtori sekä kirkolliskokousedustaja Siilinjärveltä.

Kirkko vai omatunto

Taas vierähti viikko Turussa. Suomen kansa ja erityisesti tiedotusvälineet odottivat mielenkiinnolla, mitä kirkolliskokous päättää rekisteröityjen parisuhteiden osalta. Oli mielenkiintoista kuunnella ”aitiopaikalta”, kuinka asiantuntevia, eri näkemyksiä edustavia puheenvuoroja täysistunnossa esitettiin. Jos ajatellaan kirkon koko toimintaa ja sen perustehtävää, niin karpäsestä tehtiin härkänen tässä asiassa. Se sai suhteettoman suuren huomion, mutta nyt asiasta on saatu eräänlainen kompromissipäätös. Erityisen suosittuja näyttivät olevan lainaukset Vanhasta Testamentista, kun haluttiin osoittaa, että kaikkea Raamatussa kirjoitettua ei voitaisi soveltaa tähän päivään. Se, mitä itse opin asiasta puheenvuoroja kuunnellessani oli, että Vanha Testamentti olisi juutalaisten ”laki”, ohje sen aikaiseen

elämään ja siksi sitä olisi turha verrata mm. tämän asian yhteyteen. Sen sijaan Uusi Testamentti on ”kristittyjen oppi”, joka olisi nykypäivänkin sopiva elämän ohje. Sieltäkin löytyy tulkintoja tämän päivän asioihin. Keskustelu parisuhdeasiassa pohjautui siis hyvin pitkälti tulkintaan Raamatusta; mikä on hyväksyttyä ja mikä ei. Tai oikeastaan myös siihen, onko Raamatulla mitään sanan valtaa tässä asiassa. Ilmassa oli selvästi kysymys, onko Raamatulla Jumalan sanan rooli nykykirkossa vai pitäisikö toimia kuten yhteiskunta kirkolta odottaa. Ennen kuin tämä päätös syntyi, monen kirkolliskokousedustajan mielessä pyöri ajatus: äänestänkö niin kuin omatuntoni sanoo tai vakaumukseni vai olisiko asiassa ajateltava kirkon etua ja yhteiskuntarauhaa. Moni myös päätyi jälkimmäiseen ratkaisuun ja mietintö saatiin hyväksyttyä. On tärkeää

huomioida, että päätöksen takana on kolme päälinjaa: liberaalit, konservatiivit sekä kirkon hyväksi periksi antaneet. Omaatuntoaan vastaan äänestäneet ehkä ajattelivat, ettei ole meidän tehtävä alkaa tuomita toisiamme. Jokainen vastaa viime kädessä itse siitä, mitä on tehnyt. Viimeaikaiset keskustelut ja kirjoittelut ovat osoittaneet sen tosiasian, että kirkonkin virkamiehet ja luottamushenkilöt ovat ”vain” tavallisia ihmisiä heikkouksineen. Meistä tulee asemaan katsomatta helposti toistemme tuomareita, vaikka se oppi, joka kirkon taustalla on, velvoittaisi toimimaan aivan toisella tavalla. Eräs edustaja sanoi puheenvuorossaan, että on fariseuksia ja ”Jeesuksia”. Moni haluaisi olla ”Jeesus”, mutta voikin olla omassa asiassaan fariseus ja tämä valitettavasti tuli ilmi tässä asiassa; puolin ja toisin.

pääkirjoitus

Piirun verran vanhoillisempaa

SEURAKUNTAVAALIT KUOPIOSSA käytiin myötätuulessa, osin yllätyksiäkin tuoden. Varmoinakin pidettyjä nimiä putosi pois. Äänestysprosentti nousi edellisistä vaaleista, ei reippaasti, mutta kohtuullisesti. Enemmänkin nousun olisi suonut olevan, vaikka näyttää siltä, että suurista kaupungeista Kuopion äänestysprosentti on korkeimpia. Järvi-Kuopion 20 prosenttia olisi näyttänyt mukavalta koko yhtymänkin lukuna.

VAALIEN ALLA KÄYTTY kirkollinen keskustelu herätti sekä kirkkoväen että myös laitamilla liikkuvat. Keskustelu toi tietoisuuteen ainakin yhden tärkeän asian. Kirkon kannanottoihin voi vaikuttaa. Ne eivät tule ilmoituksena taivaasta, vaan ne tehdään ihmisvoimin. Ja näihin inhimillisiin voimiin voi vaikuttaa äänestämällä. Tosin aika pitkän kaavan kautta, mutta kumminkin.

Myös luottamushenkilönä toimiminen saa järeämmän ulottuvuuden siitä näkökulmasta, että vaikuttaa voi muuhunkin kuin kirkon katon korjaukseen.

ARKKIPIISPA KARI MÄKINEN puisteli viime viikolla päättynyttä kirkolliskokousta keskustelemattomuudesta. Puheenvuoroja pidetään peräjälkeen, mutta missä onkaan korkein kirkollinen keskustelufoorumi.

Itse kukin lyö laudalle oman näkemyksensä, mutta kohtaavatko sanat. Entä missä syntyy se kaivattu vuorovaihtus, keskustelun yhteys. Pika-analyysi Kuopion uusien luottamushenkilöitten listaan vaikuttaa tällaiselta. Noin puolet luottamushenkilöistä on uusia, työikäisiä on tullut lisää. Ammatteja on autoteknikasta ravintoloitsijaan, taiteilijasta professoriin. Eläkeläiset ovat hyvä voimavara myös luottamushenkilöstössä, jo ennen luottamushenkilönä olleet tuovat kokemusta. Luottamushenkilöstöön on tullut nyt enemmän miehiä, ja näyttää siltä, että ytimeltään joukko on muuttunut vanhoillisempaan suuntaan.

NYT TARVITAAN ennen muuta avointa valmiutta keskusteluun. Kunnioitusta ja vuoropuhelun taitoa yhteisiin kokouksiin. Kiivaat kirkolliset keskustelut eivät tähän lopu, mutta luottamushenkilönkin vastuulla on se, että pysytään lujasti kiinni perusasioissa.

Lahja Pyykönen
lahja.pyykonen@evl.fi

Adventtina veisa- taan Hoosianna

Adventti on kirkkovuoden uudenvuodenpäivä. Adventin messuun kuuluu Hoosianna -hymni, Raamatun tekstinä luetaan kertomus Jeesuksen ratsastamisesta Jerusalemiin. Hän ei tullut maallisten valtiaitten tavoin, vaan aasilla ratsastaen.

Sana adventti tulee latinankielisestä sanasta adventus Domini, Herran tuleminen.

Hoosianna on virsikirjan virsi numero 1.

• Tuomiokirkko: Messu klo 10. Mukana Suomen Rauhanturvaajaliiton soittokunta Fatterit.

Armas Maasalon Adventtivesper klo 18.

• Keskusseurakuntatalo:

Perheen Pyhä -kirkkohetki ja 4-vuotiaiden synttärät klo 16.

• Alavan kirkko:

Perhemessu "Valo voittaa" klo 10. Jumalanpalveluksen jälkeen askartelua ja lounas (vapaaehtoinen maksu Pitkärannan joulukeräykseen).

Tuomasmessu klo 18. Mukana Nukketeatteri Silkkikäs ja Haapaniemen koulu 6.-luokka Marjut Rannankarin johdolla.

• Särkiniemen seurakuntatalo:

Messu klo 13.

• Kallaveden kirkko: Messu klo 10. Messun jälkeen myyjäiset.

• Petosen seurakuntatalo:

Adventin mukulamessu klo 16.

• Puijon kirkko: Messu klo 10

Päivärannan kirkko: Messu klo 13.

• Riistaveden kirkko: Messu klo 10.

Vehmersalmen kirkko: Messu klo 10. Kirkkokuoron 120-vuotisjuhla ja seurakunnan juhlakirjan julkaisu.

• Siilinjärven kirkko: Messu klo 10 Adventtivesper klo 18.

• Vuorelan kirkko: Messu klo 13.

Metsästäjien ja metsässä liikkujien adventtihartaus klo 18 Lamperilan risteyksessä.

Reijo Virolainen jää eläkkeelle

Pyhän Johanneksen kirkossa 1. adventtisunnuntaina 28.11. klo 10 vietetään koko seurakuntaväen perhemessua, jossa kirkkoherra Reijo Virolaisen eläkkeelleläähtösaarna.

Mukana nuoret sekä lapsi-, päivä-kirkkokuorot. Messun jälkeen Reijo Virolaisen lähtöjuhla ja kakkukahvit.

Eläkeläisten adventtikirkko

Kuopion eläkeläisten yhteistyöjärjestöjen adventtikirkko Tuomiokirkossa perjantaina 26.11. klo 13. Tervehdys Erik Ongelin, Kuopion Varhaiseläkkeensaajien KVES kuoro, johtaa Pekka Leskelä, puhe Lauri Kastarinen, urkurina Eero Väättäinen.

Bachin musiikkia

J. S. Bach – viides evankelista Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 21.11. klo 18. Koko konsertillinen J. S. Bachin musiikkia. Huilu-, viulu- ja gambasonaatit esittäjinään Roland Lill, Andrey Nikulin, Päivi Kukkonen ja cembalistina Irina Zahharenkova. Konsertin loppuosassa harvoin kuultu Talonpoikauskantaatti. Sen soolo-osat esittävät laulajat Marjatta Airas ja Olavi Hautsalo. Käsiohjelmat ovelta 10 €, opiskelijoille 2 €.

Perheväelle

• Perheen Pyhäpäivän lauluhetkessä Männistön Vanhassa kirkossa sunnuntaina 21.11. klo 16 kitaran kanssa musisoi pastori Unto Niskanen kitaroineen. Lauluhetken jälkeen mehtarjoilu.

• Perheiden jouluaskarteluillat Kallaveden kirkolla ma 29.11. – ke 1.12. klo 18–20. Alkuhartaus kirkkosalissa, askarrellaan tonttuja, kortteja, enkeitä ja lasten kanssa leivotaan pullaa. Lauletaan myös joululauluja ja lopuksi

Kuva Hanna Karkkonen

Jouluiset lähetyshymnit Särkiniemen seurakuntatalolla lauantaina 27.11. klo 11 sekä lähetyshymnit Kallaveden kirkolla lauantaina 27.11. klo 11–13.

Kuva Hanna Karkkonen

"Hoosianna Daavidin poika." Adventtisunnuntaina sytytetään ensimmäinen kynttilä.

herkutellaan pullakahveilla ja -mehuilla. Ota mukaasi merkityt sakset ja kassi!

Konsertteja lähes jokaiselle päivälle

• Pro Musica –konsertti keskus-seurakuntatalolla lauantaina 20.11. klo 15. Trio Voce: Elina Eirola, viulu, Timo Törmä, sello, Risto Kyrö, piano. Ohjelma 10 €.

• Kirkkokonsertti Alavan kirkossa tiistaina 23.11. klo 18. Marjatta Airas, mezzosopraano, Ossi Jauhainen, tenori, Heikki Mononen, urut, Tero Airas, sello. Konsertissa kuullaan Ave Mari-oita ja hengellisiä aarioita. Ohjelma 10 €, Pitkärannan joulukeräyksen hyväksi.

• Laulajien Matinea Päivärannan kirkossa tiistaina 23.11. klo 19. Tintti Tinkalan lauluoppilaita Kuopion musiikinystävään musiikkiopistosta. Vapaa pääsy.

• Marrasharras-konsertti Päivärannan kirkossa torstaina 25.11. klo 19. Esiintyjinä Kuopion musiikinystävään musiikkiopiston oppilaita. Vapaa pääsy.

• Joulukonsertti Siilinjärven kirkossa torstaina 25.11. klo 19. Esiintymässä Pirjo Tossavainen ja Ossi Jauhainen.

• Rauhanturvaajien orkesterin konsertti Alavan kirkossa lauantaina 27.11. klo 14.

• Savolaisen Osakunnan Laulajien konsertti Alavan kirkossa lauantaina 27.11. klo 18.

• Adventin käsikellomusiikkia ja Dolcen joululevyn julkistaminen Kallaveden kirkossa sunnuntaina 28.11. klo 18. Hoosianna hymniä pääsee laulamaan ensimmäistä kertaa Suomessa ja koko Pohjoismaissa käsikellojen säestyksellä

• Pianomusiikin helmiä Puijon kirkossa sunnuntaina 28.11. klo 18 esittää Aissa Bah.

• Konsertti Tuomiokirkossa maanantaina 29.11. klo 19. Laulunopettaja, mezzosopraano Annastiina Tahkola oppilaineen Sibelius-Akatemian Kuopion osastosta laulavat tunnelmallisia joululauluja. Urkurina Pertti Tahkola.

• Joulukonsertti Tuomiokirkossa tiistaina 30.11. klo 19. Tarja Turunen, laulu, Kalevi Kiviniemi, urut, Marzi Nyman, kitara ja Markku Krohn, lyömäsoittimet. Liput ennakkoon 33 € lippupalvelusta, ovelta 35 €.

Mistä homokiistassa on kysymys?

Luentotilaisuus keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 21.11. klo 16. Homoseksuaalisuus teologisessa keskustelussa – mistä kiistassa on kysymys? Kari Kuula, Ilpo Rannankari ja Olli Viitaniemi.

Lahjoja myyjäisistä

• Jouluiset lähetyshymnit Särkiniemen seurakuntatalolla lauantaina 27.11. alkaen klo 11 hartaudella. Myynissä joululeivonnaisia ja laatikkoita, mustikkakukkoa, piirakoita ja käsitöitä. Nauti paikanpäällä riisipuurasta ja rusinasopasta sekä osallistu arpajaisiin. Järjestäjinä Särkiniemen diakonia- ja lähetyspiiri ja Särki-Tupa.

• Lähetyshymnit Kallaveden kirkolla lauantaina 27.11. klo 11–13. Myynissä tuoreita leivonnaisia, porkkana- ja lanttulaatikoita ja käsitöitä. Lisäksi arpajaiset sekä ruokailu ja kahvila.

Pohditaan elämää

Muuttuuko ihminen ja mihin suuntaan? Avoin tilaisuus eläkkeelle siirtyville ja hiljattain eläkkeelle jääneille Puijon seurakuntakeskuksessa keskiviikkona 1.12. klo 13. Aiheesta alustamassa terveystieteiden tohtori Ritva Kuokkanen.

Miesten piiri Hirvijärvelle

Perinteinen miesten piirin retki Hirvijärvelle keskiviikkona 8.12. Lähtö klo 17 Pyhän Johanneksen kirkolta ja paluu illalla noin klo 22. Omat pyyhkeet mukaan! Ilmoittaudu 1.12. mennessä risto.huotari@evl.fi tai p. 040 4848398.

m a r r a s v i n k i t

r.kolehmainen@dnainternet.net

• Maassa, taivaassa – ajatuksia kuolemasta 6.11.–28.11. tapahtumia kirkoissa ja taidelaitoksissa.

• VB-valokuvakeskus: Minna Havukaisen Exitusnäyttely 6.–28.11.

• Galleria 12: Aaltoyliopiston Taideteollisen korkeakoulun valokuvataiteen opiskelijoiden näyttely Kuoleman kosketus 6.–28.11. Taidelainaamon kuukauden taiteilijana Pentti Meklin.

• Galleria Carree: Viittaus-taidetta, Jaana Erkkilän puupiirroksia ja metalligrafiikkaa 10.–28.11.

• Itä-Suomen yliopisto, luentosali L21 Snellmania, Humanismin ilta: Euroopan historian professori Laura Kolbe: Mitä Suomi on? 23.11. klo 18.30–20.

• Snellmania, luentosali L21, yleisöluento: Mielihyvää kulttuurista, Kuopion

kaupungin palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas 29.11. klo 18–19.30

• Kuopion Muotoiluakatemia, Taitemia-galleria: illusia 28.11. asti; Kellari-galleria: Photogenic on the Rocks 26.11. asti.

• Korttelimuseon näyttelysali: Savutuvan aikaan Savossa 28.11. asti.

• Kuopion taidemuseossa Pauno Pohjolaisten näyttely 13.2.2011 saakka.

• Kuopion museo: Tositarina – välähdyksiä Kuopiosta 16.1.2011 saakka. Näyttelyssä tutustutaan Kuopioon kymmenen ihmisen tarinan ja muiston kautta. Luento, Outi Vuorikari: Puijon kolmet tornit ke 17.11. klo 17–18

• Kuopion museon Torni: Muovia ja maria –näyttely 30.1.2011 asti.

• Kuopion Musiikkikeskus:

Klassinen toivekonsertti: Hyvät. Rakastetut. Toivotut. osa III, Kuopion kaupunginorkesteria johtaa Atso Almila; Jorma Hynninen, baritoni 18.11. klo 19; Kamarimusiikkisali: kaikille avoin lauluharjoitus klo 17.30–19; Valohalli: kaikille avoin äänenavaus 18.15–18.45.

• Ilmavoimien Big Band: On elon retki näin – Toivo Kärrä -kiertue 24.11. klo 19.

• Sinfoniasarja VII, Kuopion kaupunginorkesteri; Ralf Gothóni, kapellimestari ja pianosolisti 25.11. klo 19.

• Sekakuoro Veljiskot: Sota-ajan lauluja 28.11. klo 15.

• Pekka ja susi, perhekonsertti, Kuopion kaupunginorkesteria johtaa Atso Almila, kertojana Hannu Kapanen 1.12. klo 18.

• Kuopion kaupunginteatterin päivänäytöksiä, Stu-

Kuva Heikki Tuuli

Vastikään Alfred Kordelinin säätiön juhlapalkinnon saanut Jorma Hynninen laulaa baritoniaarioita toivotuimista sävelmistä Musiikkikeskuksessa to 18.11.

dio: Punainen pallo 26.11. klo 10.15. Kiviä taskussa 18.11. klo 12.15; Räjähdyssaava 24., 29. ja 30.11. klo 12.15 ja Pieni raha 14.15.

• Suuri näyttämö: Kilpako-sijat 18.11. klo 12; 20.11 klo 14.

• Kino Kuvakukko: JÄLJET – elokuvia elämästä Et kuolemasta 6.–28.11.

• Hopeatähti: Seraphine (K7) 23.11. klo 13.

• Kuopion ylioppilasteatteri, Työnkulma (Maaheerank. 25): Kertomus sokeudesta 18., 25., 27. ja 28.11. klo19.

Maassa ja taivaassa

Pyhäinpäivän tummassa illassa Piia Julkunen vie Tuomiokirkon hautakummulle itselleen sidottua seppelettä.

Kuva Miikka Kiminki

Piia Julkunen ja hautaseppele itselle.

Kuva Tuija Hyttinen

Muistopaikka. Tuomiokirkon mäki täyttyi pyhäinpäivänä iltana kynttilöistä.

”Saata, oi Kristus,
Sinun palvelijasi sielu
lepoon pyhien
joukkoon, missä ei ole
kipua, ei surua,
ei huokauksia, vaan on
loppumaton elämä.”

**Lyhyt veisu ortodoksisessa
hautauspalvelussa.**

”Hoitajaksi halutaan ammattitai-
toista työntekijää, jolla on tunteet ja
joka luo turvallisuutta. Meiltä odote-
taan hyvää hoitoa, aitoa kohtaamista
ja aikaa jäähyväisten jättämiseen.”
”Hyvä kuolema on kivuton ja rau-
hallinen. Viimeinen hengähdys voi
olla helpotuksen huokaus.”

Lahja Pyykönen

Kuoleman kuukausi jatkuu
Kuopiossa.

Exitus -näyttely VB -valokuva-
keskuksessa 28.11. saakka.
Valokuvataiteilija
Minna Havukainen esittelee
näyttelyn lauantaina 20.11.
klo 12.30.

Kiti Luostarisen dokumentti-
elokuva Kuoleman kasvot
Kuvakukossa lauantaina 20.11.
klo 14. Keskustelu elokuvan
jälkeen.

Vainajien päivän markkinat

Pyhäinpäivänä itketti.
Ei kuolleitten läheis-
ten tähden, koska he ovat
vajavaisen ymmärryksen mu-
kaan ”tallella siellä”.

Surullinen olo tuli Karjalan-
kadun autoruuhkassa. Toisella
puolen tietä käytiin kohti kuo-
lemaa, hiljennuttiin pyhäinpäi-
vään ja sytytettiin kynttilöitä.
Toisella puolen, hautausmaata
vastapäätä vietettiin markki-
noita.

Paikoitusalueet olivat tien-
penkkoja myöten täynnä. Ne
olisivat täyttyneet pelkästään
hautausmaalle tulijoistakin.
Nyt markkinoille suuntasi
17 000 hengen kuluttajajoukko.
Maassa Taivaassa, ajatuk-
sia kuolemasta -tapahtuman
aloitus oli suunniteltu pyhäin-
päiväksi. Se on enää niitä har-
voja päiviä, jolloin kaupat ovat
kiinni.

Mitä suotta!

Markkinaperinteen Tuki ry
viis veisasi suomalaiseen kult-
tuuriin ja ihmisen elämänkaa-
ren kunnioittamiseen kuuluvaa
perinteestä, vainajien muiston
päivästä.

Järjestelyistä vastaava pomo
perustelee tekemäänsä sillä, että
sovinnaisuuden rajat ovat muu-
toinkin rikkoutuneet.

Ja aurasi lisää tietä arvotto-
muuden yhteiskunnalle.

Lahja Pyykönen

”**T**ämä on kaunein-
ta, mitä olen
ikinä elämässä-
ni saanut”, kult-
tuurituottaja

Piia Julkunen ajattelee kun hän py-
häinpäivän hämärässä illassa kävelee
Tuomiokirkon mäelle rakennetulle
hautakummulle yksinkertainen hau-
taseppele kädessään.

Ilta on kaunis. Päivän lumisade
on kuorruttanut kirkkopihan val-
keaksi, menneen murhemielen puh-
distaen. Jykevä kirkko vartioi tum-
mina hahmoina liikkuvia omaisiaan
muistelevia. Hautakummun ympä-
rillä palavat kynttilät, kullakin oma
tarinansa, yhden elämän mittainen
kertomus.

”Hetki oli kaunis ja rauhallinen.
Minulla oli turvallinen, mutta ei su-
rullinen olo”, Piia Julkunen sanoo.
”Tunsin, että olen yhteisöllisellä
hautakummulla monen ihmisen
edustajana.”

Jokaisena päivänä pyhäinpäivän
jälkeen Piia Julkunen on kävellyt
Tuomiokirkon hautakummun luo.
Seppelä on jo lumen alla, mutta
kynttilät palavat.

Koko kuoleman kuukauden, ad-
venttiin asti.

Henkinen violetti, valoisa valkoinen

”Välillä tuntui, että kuolema alkaa jo
olla liiankin lähellä”, kulttuurituottaja,
Maassa Taivaassa kuukauden tapahtu-
ma-assistentti Piia Julkunen sanoo.

Maassa taivaassa -tapahtumaa
Kuopiossa suunniteltiin ja valmis-
teltiin liki vuoden.

”Tarpeellinen”, Julkunen sanoo.
”Ihmisiällä on tarve saada tietoa ja
keskustella kuolemasta. Ajankohta
oli hyvä, ja tämä on ollut turvallinen
tapa lähestyä kuolemaa.”

Julkuselle itselleenkin prosessi on
ollut avartava. ”Tapahtuman suun-
nittelussa olen tutustunut ”kuole-
man ammattilaisiin”. En tajunnut-
kaan, miten yllättävän suuri verkosto
heitä on.”

Julkunen kutsuu itseään tum-
masävyiseksi kulttuurityöntekijä-
ksi. Vähemmän on hänen mielestään
aina enemmän ja siksi hänen hau-
dalle laskemansa seppelekin oli yk-
sinkertainen.

Seppeleen sitoivat puutarhuri-
opiskelijat **Katri Höytö** ja **Anneli
Kyyriäinen**. ”Pääsimme helposti
yhteiseen näkemykseen.”

Seppelä on päällystetty verililjan

lehdillä. Mustien ja valkoisten kal-
lankukkien lisäksi hautaseppelee-
seen on sidottu vuorenkilven lehtiä.

”Ympyrä viestittää ikuisuutta,
violetti henkisyyttä ja valkoinen
valoa.”

Tavataan seuraavan kerran taivaassa

”Sisareni taistelu vakavaa sairautta
vastaan kesti kahdeksan vuotta. Vas-
ta viikkoa ennen kuolemaansa sis-
areni luopui toivosta”, osastonhoitaja
Tarja Ruppa kertoi pyhäinpäivän
illan viimeisessä luennoissa Pyhän
Markuksen kappelissa.

”Hän kääntyi katsomaan minua
sängynpohjalta kaljupäisenä ja väsy-
neensä taistelevana ja sanoi: taitaa
olla niin, että me tavataan seuraavan
kerran taivaassa.”

”Ympäriämme oli hiljaisuus,
sisareni piti silmiään kiinni ja minä
itkin.”

Tarja Rupp on halunnut pe-
rehtyä saattohoitoon sekä ammatin
puolesta että omaisena.

”Saadessaan olla saattamassa ja
hoitamassa hoitaja saa itselleen pal-
jon. On arvokasta ja ainutkertaista
hoitaa kuolevaa ihmistä.”

Rukoilemme

Herra, ajattelen edessäsi
kaikkia niitä ihmisiä,
joille nyt tulee yö.

Pyydän sinulta voimaa kaikille,
jotka nyt ovat matkalla
tai työssä.

Pyydän lähellä oloasi
sairaille, masentuneille,
hylätyille, vangituille.

Sinä valvot, Herra,
valvovien kanssa.
Sinä olet nukkuvien uni
ja ne, jotka kuolevat
elävät sinussa.

Jörg Zink

Lainasimme

"Kun valtaa käyttää sivistyneesti, vastuunsa tuntien, valta voi tehdä ihmisestä suuren persoonan."

*Ministeri Iiro Viinanen
Sana 11.11. 2010*

"En ymmärrä, mikä voisi olla kirkon kannalta tyhmempää kuin sisällissota. Se osoittaa kypsymättömyyttä ja kyvyttömyyttä sietää erilaisuutta, jota kirkko kuitenkin toisaalla sanoo edustavansa. Se nostaa sisäisen fokuksen ulkoisen edelle ja tekee hirveää hallaa imagollisesti yhteiselle kirkolle."

*Teol. maist Teemu Laajasalo
Sanansaattaja 45/2010*

"Onneksi Jumala osaa siunata ihmiset ilman kirkkoakin."

*Teol. tri Martti Nissinen
Esse 11.11. 2010*

"Kertomus laupiaasta samarialaisesta koskettaa minua joka kerta. Minulla on pysyvä merkki Raamatussa sen kohdalla. Laupias samarialainen ei ohita hädässä olevaa ihmistä, vaan pysähtyy auttamaan. On helppoa kävellä ohi, itse teen usein juuri niin. Se kirveltä. Tunnen syyllisyyttä sanomatta, näkemättä tai tekemättä jättämisistäni. Sitä voisi kutsua vaikka kilvoitteluksi. Kun se katoaa, alamäki alkaa."

*Professori Markku Ojanen
ET 3.11. 2010*

"Rakkauden ja välittämisen kokeminen on toki tärkeää meille suomalaisillekin. Mistä mahtaakaan johtua se, että seurakuntayhteys ei koeta omaksi jutuksi? Ehkäpä juuri tuosta rakkauden, huomioimisen ja yhteyden kokemuksen puutteesta."

*Pastori Juha Määttä
www.kuopionseurakunnat.fi/blogit*

Kuva Petri Haapalainen/kuvakotimaa

viikon vastaaja

Luova liike koskettaa

Tanssitaiteilija **Anniina Aunola** sai hiljattain tunnustuksen toiminnastaan erityisnuorisotyössä ja ikäihmisten innostajana. Hänelle keholla ilmaisu on ollut aina luontevaa ja nyt hän kannustaa myös muita tanssin ja luovan liikkeen pariin.

Arvostatko tunnustusta?

"Terveystta taiteesta palkinto annettiin ensimmäistä kertaa ja itse sain toisen kunniamaininnosta. Tunnustus tuntuu oikein hyvältä. Olen kohta 15 vuotta tehnyt työtä tanssitaiteen ammattilaisena. Opiskelin ensin Kuopiossa tanssinopettajaksi, jonka jälkeen valmistuin teatterikorkeakoulusta tanssitaiteen maisteriksi."

Miten kiinnostuit tanssitaiteesta?

"Pienestä saakka olen ollut herkkä kuuntelemaan kehon tuntemuksia ja ilmaissut itseäni liikkeillä. Unelmani on saada eri-ikäiset ihmiset yhteen ja ilmaisemaan tunteita ja ajatuksia liikkeiden kautta. Olen aina ihaillut romanikulttuuria, jossa tanssi ja laulu ovat osa heidän elämäntapaansa."

Miten toteutat unelmaasi?

"Uskon olevani lähellä unelmaani. Ohjaan luovan tanssin ryhmää ikäihmisille Sorkulla ja vuoroviikoin käymme ryhmän kanssa palvelutaloissa. Vanhukset voivat osallistua mukana tai vain katsoa ja kuunnella. Tanssi luo kosketuksen itsen ja muihin. Viimeksi keskustelimme aiheesta, mikä Suomessa on arvokasta. Esiin nousivat puhdas

luonto ja itsenäisyys, sitten aiheita ilmaistiin liikkeiden avulla kukin omalla tavallaan."

Minkä ikäisten nuorten kanssa teet projekteja?

"Ikähaitari on 13 -17 vuoteen. Nuorten kanssa kokeilen kaikkia taidemuotoja. Jos nuorella on yksikin hyvä harastus tai yksi turvallinen aikuiskontakti, se muuttaa paljon. Toteutamme yhdessä tapahtumaprojekteja, joiden tekemisessä korostuu nuoren oma kiinnostus asiaan. Nuori tuntee olevansa josakin hyvä. Jokaisella pitäisi olla turva, johon tukeutua."

Mitä muuta työhösi sisältyy?

"Teen yhteistyötä Savonia AMK:n tanssiliinjan kanssa ja käyn eri paikkakunnilla luennomassa luovan ilmaisun puolesta. Haaveenani on saada tästä vakinainen työ, joka tuottaa pysyvää jälkeä ihmisten hyvinvoinnin lisäämiseksi."

Mikä työssä on haastavinta?

"Haastavinta on epävarmuus työn jatkuvuudesta, mutta käännän sen voimaksi. Elän tässä hetkessä, enkä sure tulevaa."

Mitä uutta on tulossa?

"Olen mukana toteuttamassa joulukalenteria kahden muun tanssitaiteilijan kanssa."

*Teksti ja kuva
Hilkka Sipilä*

viikon valinta

Lupa muistaa

Kirjoittajien ohjaaja, kirjailija **Heli Hulmi** on koonnut vuosien opetuskokemuksensa kirjaan *Saattaen vaihdettava*. Ylen radiodokumentaristista on tullut muun muassa tilauselämäkerrojen kirjoittaja.

Hulmi lähestyy elämäntarinoiden kirjoittamista taideterapian keinoin, mutta myös perinteisen luovan kirjoittamisen avulla. Hän toteaa, että jokainen omaelämäkerran kirjoittaja haluaa päästä irti salästä ja nähdä oleellisen.

Kirjoittaminen nostaa pintaan ilot ja surut. Osuvasti Hulmi lainaa Anais Ninin sanoja: ihminen kirjoittaa luodakseen maailman, jossa voi elää.

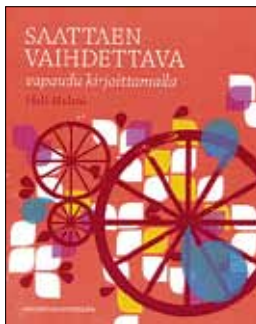
Kirjoittamisesimerkeillä voi hoiduttaa kirjoittamaan. Kirja käy ryhmänvetäjän työkirjaksi ja itseopiskeluun. Pikaharjoituksilla pääsee hyvin alkuun.

Jo kirjoittajakursseille ilmoittautuminen vaatii rohkeutta. Kirjoittajan on annettava itselleen lupa muistaa, Hulmi kirjoittaa. Lopulta kirjoittaja työskentelee kurinalaisesti ja pystyy itse korjaamaan tekstiään. **Heli Hulmi:** *Saattaen vaihdettava*, 192 s., 32 e., Kansanvalistusseura 2010.

Ritva Kolehmainen

Pelastuuko Paholainenkin?

Pastori **Kari Kuula** luotaa uusimassa kirjassaan pahoiskäsitysten historiaa. Hän pyrkii kartoittamaan, miten eri aikakausina on vastattu ky-

symyksiin: mikä tai kuka Paholainen on, mitä hän on tehnyt ja mitä hänelle tapahtuu tulevaisuudessa.

Kuula tutkii pahoiskäsitysten ja demonioppien historiaa lähtien liikkeelle Vanhan testamentin käsityksistä edeten lopulta nykyteologian näkemyksiin. Tämä

hulpea aikamatka tehdään kirjassa tasapuolisesti nostamatta erityisesti esiin mitään tiettyä tulkintasuuntaa. Myöskin kaunokirjallisten teosten, kansantarinoiden ja kuvataiteilijoiden näkemykset otetaan esille sulassa sovussa kirkollisten ja tieteellisten tulkintojen kanssa.

Kuula jättää paljon lukijan pääteltäväksi. Hän ei pyri tekemään kirjassaan synteesiä siitä, mitä fiksun ihmisen tulisi ajatella Paholaisesta. Tämä voisi olla vaikeaa, sillä niin eri tavoin Paholaisesta on eri aikoina ja eri yhteyksissä ajateltu.

Klassisissa tulkinnissa Paholainen on nähty yleensä persoonallisena pahuuden olentona, kun taas monissa uusissa tulkinnoissa häntä pidetään pikemminkin radikaalin pahan symbolina, ei niinkään persoonana. Kuula osoittaa, kuinka Raamatun suhteellisen niukoista Paholaista kuvaavista tekstikohdista on rakennettu aikojen saatossa toinen toistaan mielikuvituksellisempia tulkintoja Paholaisen olemuksesta, historiasta ja tulevaisuudesta.

Paholaisen biografiassa syvenny-

tään paitsi Paholaiseen myös pahaan ylipäänsä. Erityistä huomiota annetaan pahan olemassaolon periaatteelliselle ongelmallisuudelle: kuinka hyvän ja kaikkivaltiaan Jumalan luomassa maailmassa voi yleensäkin olla pahaa? Vaikka Paholainen sivuutettaisiinkin persoonana, pahan todellisuutta on mahdotonta sivuuttaa. Kysymys pahasta ja sen suhteesta Jumalaan säilyy aina yhtenä kristinuskon keskeisenä kysymyksenä.

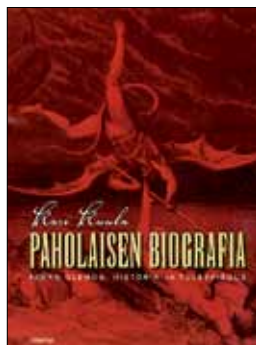
Paholaisen ja pahan lisäksi kirjassa tarkastellaan myös pahoiskäsityksen nousevia käytännön ilmiöitä, kuten riivausta ja noitauskia. Mielenkiintoista luettavaa ovat muun muassa eri aikoina annetut käytännön ohjeet pahojen henkien karkottamiseen.

Kuula päätyy varovaiseen loppupäätelmään, jossa Paholaisellekin väläytetään pelastuksen mahdollisuutta. Kenties kaikkivaltias Jumala muuttaa lopussa kaiken hyväksi, jopa Paholaisenkin. Näin hyvä voittaisi pahan täydellisesti. Kuulan mielestä tällaista kaiken kääntymistä hyväksi on kristittynä perusteltua toivoa.

Kirja on erinomaisen johdanto pahoiskäsitysten historiaan, ja se sopii erityisesti eri aikakausien teologisesta ajattelusta kiinnostuneille.

Kari Kuula: *Paholaisen biografia* Pahan olemus, historia ja tulevaisuus. Kirjapaja 2010.

*Juha Määttä
pastori,
Kallaveden seurakunta*

Verna Paakkisen mielestä yhteys seurakuntaan on tärkeää uskon kannalta.

Lapsen uskosta avaraan varmuuteen

Kuopiolaisen Verna Paakkisen uskon tie on kulkenut lapsen uskosta, epäilyn kautta avaraan varmuuteen.

Kuopiolaisen abiturientin **Verna Paakkisen**, 18, tapa uskoa on muuttunut tähänastisen elämänkaaren aikana useita kertoja. Nyt aikuisuuden kynnyksellä Puijon seurakuntaan kuuluva Paakkinen näkee, että usko on muodostunut varmuudeksi ja tullut tärkeäksi osaksi elämää.

Ukko könöttää pilven päällä

Kun Verna Paakkinen oli vielä lapsi, äiti kertoi hänelle kotona uskon asioista. Toinen uskonnollinen vaikuttaja oli Päivärannan lapsikuoron vetäjä. Paakkinen lauloi kuorossa messuissa ja erilaisissa tilaisuuksissa. Usko oli silloin lapsenomaista luottamista siihen, mitä oli opetettu ja kerrottu.

”Se oli sellaista lapsen uskoa: Kun vanhemmat sanovat, niin näin se on”, Paakkinen kuvailee.

Paakkinen muistaa lapsuutensa jumalakuvan olleen myönteinen.

”Puhuttiin rakastavasta ja anteeksiantavasta isästä. Lapsuuteni Jumala ei ollut vihainen tai pelottava. Hänen liittyi aika perinteinen mielikuva pilven päällä kököttävästä vanhasta miehestä.”

En ollut ateisti, mutta epäilevä

13-vuotiaana Paakkinen tarttui ensimmäisen kerran Raamattuun. Hän aloitti Vanhasta testamentista.

”Lähdin lukemaan alusta alkaen niin kuin normaaliakin romaania luetaan. Lukeminen sai aikaan suuria ristiriitoja sen jumalakuvan kanssa, joka minulle oli opetettu.”

Vanhassa testamentissa Jumala näyttäytyy kiivaana heimojumalana, joka reagoi vihalla huomattessaan tullessa petetyksi.

”En yhtään tykännyt silloin Raamatusta. Se oli minusta ihan hirveä kirja, kun luin niitä sotajuttuja.”

Raamattuun tutustuminen ja kaveripiiri vaikuttivat siihen, että Paakkisen uskomisen tapa muuttui varhaisessa teini-iässä.

”Uskoa ei ollut. En ollut ehkä ihan ateisti, vaan ajattelin oli agnostisluonteista”, Paakkinen kertoo varhaisista teinivuosistaan.

Usko hiipi hiljaa takaisin

Rippikoulussa Paakkisen ajattelu ja suhtautumistapa muuttuivat jälleen.

Leirillä Paakkinen oppi muun muassa uudenlaista asennoitumista Raamattuun ja sai tietoa sen tulkinnasta.

Paakkinen lähti mukaan Puijon seurakunnan nuorten toimintaan ja on mukana edelleen vetäen muun muassa seurakunnan kookkikerhoa.

Lapsesta nuoreksi

Lapsuus ja nuoruus ovat merkittäviä ikävaiheita, joille myöhempi uskonnollinenkin kehitys rakentuu.

Varhaislapsuudessa usko on maagista. Varhaiset vuorovaikutussuhteet luovat pohjan jumalakuvalle.

Kouluiässä usko on konkretian sävyttämää, ei-käsitteellistä. Tärkeää ovat leikit ja rituaalit. Vanhempien ja muiden maailmankatsomusta ei juuri kyseenalaisteta.

Nuoruudessa käsitteellisessä ajattelussa tapahtuu hyppäys, joka myllertää myös uskonnollista puolta. Monet kokevat nuoruudessa aktiivista hengellistä etsintää. Nuori kyselee elämän isoja kysymyksiä, kuten Jumalassa olemassaoloa ja kärsimyksen merkitystä.

Uskonnollisetkin auktoriteetit usein kyseenalaistetaan.

”Rippikoulun jälkeen usko hiljalleen hiipi takaisin, ei suurella pamauksella vaan vähitellen.”

Nyt lukiovuosina uskon merkitys on kasvanut. Lapsuuden vanha ukko on jäänyt.

”En enää ajattele Jumalaa vanhana ukkelina, vaan yhä enemmän ajattelen, että mitä siitä nyt oikeastaan voi sanoa.”

”En sido Jumalaa mielessäni muotoon tai hahmoon, vaan olemiseen. Hän on olemassaolo.

Vaikka usko on muodostunut Paakkiselle tietyntylaiseksi varmuudeksi, hän kyselee ja pohtii edelleen.

”Pahan ongelma mietityttää. Miten hyvän Jumalan maailmassa voi olla pahuutta?”

Hän on miettinyt muiden uskontojen suhdetta perimmäiseen todellisuuteen.

”Uskon, että saman Jumalan puhuttelun voi kuulla hindulainen tai buddhalainen, vaikka heidän oppinsa onkin sellainen, jota en voi totena itse pitää.”

Luottamus tuo huolettomuuden

Nuori nainen kulkee kysellen ja pohtien. Tulvaisuudessa hän haluaisikin lähteä opiskelemaan teologiaa Joensuuhun.

Lapsuuden myönteinen jumalakuva heijastuu Verna Paakkisen sanoista, kun hän muotoilee, mikä on hänelle uskossa kaikkein tärkeintä.

”Luottamus Jumalan johdatukseen. Ei tarvitse huolehtia huomisesta. Voi kuunnella rauhassa, mikä on minun tehtäväni tässä maailmassa.”

Markus Partanen

Neliosaisessa juttusarjassa Uskon ajat käsitellään uskon ja elämänkaaren suhdetta. Seuraava osa ilmestyy 1.12.

kirkon kulmilta

Pelastunut hillopurkki

Kuvan sisäänkäynti ja sen yläpuolella näkyvä numero viittaa Kauppakatu 12:een. Tämä 1920-luvun rakennus on yksi niistä Kauppakadun sataman puoleisen osan vanhoista kivitaloista, jotka periytyvät jo Puu-Kuopion ajalta.

Niistä vanhin on vuonna 1850 rakennettu Kauppakatu 2, joka kyllä harhaanjohtavasti mainostaa itseään koko kaupungin vanhimpana kivitalona. Sitä se on kuitenkin vain asuin- ja liiketalojen joukossa, sillä olihan tänne jo ennen sitä rakennettu Tuomiokirkko ja Lyseo samoin kuin nykyisen vankilan kivinen edeltäjä. Lisäksi Snellmanin puiston lounaiskulmassa on ollut kivinen lääninrahastoholvi.

Muita Kauppakadun rannan puoleisen osan kivitaloja on nykyisin muikkuravintolastaan tunnettu entinen Osuusliike Työkansan talo Snellmaninkadun kulmassa. Myös meijeri kuuluu osaltaan kivitalojen joukkoon.

Snellmanin puiston kulmalta alkaa sitten monien julkisten kivirakennusten Kauppakatu, joka jatkuu aina entiseen Lääninsairaalaan asti.

Kauppakatu 12:ssa sijaitsevan kivitalon rakensi kauppias August Räsänen. Metsälintujen ja muun riistan välittäjänä hänet tunnettiin kaupungissa Lintu-Räsäsenä erotuksena monista muista Räsäsistä. Jo yksin August Räsäsiäkin oli vuoden 1923 henkilökalerterissa kuusi muuta.

Räsäsen talo oli kaksikerroksinen asuin- ja liiketalo, jossa katutaso on ollut myymälöinä ja toinen kerros asuntoina.

Räsästen poika Erko Räsänen kertoo alkusyksystä ilmestyneessä kirjassa ’Meijerin nurkalla’ heidän talonsa tarinan, keitä siinä heidän lisäksi asui ja mitä liikkeitä siinä oli.

Erko Räsänen kertoo myös heidän kotinsa tuhoutumisesta talvisodan suurpommituksessa 3.2.1940. Hän kertoo, miten he saivat siitä viestin Päivärannan huvilalleen ja miten heidän äitinsä harmitteli, kun hänen kafferiin juuri viemänsä kolmen litran mansikkahillopurkkikin on nyt ’tuusannuuskana’.

Mutta toisin oli käynyt. Potkukelkalla Päivärannasta kaupunkiin kotinsa tuhoja katsomaan tullut 8-vuotias Erko-poika saattoi kertoa äidilleen: ”Ei ollut seinä, ei kattoa, ei lattiaa, mutta parin tiilen välissä oli laudanpätkä, jolla ehjä hillopurkki odotti ottajaansa.”

Helena Riekkö

Kauppakatu 12:n sisäänkäynti. Kuva vuodelta 1968.

Seurakuntavaalit Kuopiossa

Äänestäneitä: 10 145
Äänioikeutettuja: 70 984
Äänestysprosentti: 14, 3
Nuorista 16 – 17 -vuotiaista äänesti 14, 9 % (346)

Yhteiseen kirkkovaltuustoon valitut

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Yhdessä toimien

Ongelin Erik
aluejohtaja eläk.
ääniä 161

Raninen Ilkka
rehtori
teol.toht.
ääniä 116

Karjalainen Liisa
lehtori
ääniä 98

Taskinen Maija
pankinjohtaja
ääniä 72, uusi

Pesonen Mauri
katupäällikkö,
insinööri
ääniä 61, uusi

Seurakunnan sanomaan sitoutuneina

Rieki Helena
intendentti
ääniä 166

Lappalainen Jaana
erit.lastentarh.
opettaja KM
ääniä 59 uusi

Kansankirkko keskellä arkea

Sinkkonen Sirkka
emerita
professori
ääniä 117

ALAVAN SEURAKUNTA

Kirkko keskellä arkea ja juhlaa

Tapaninaho Antti
lääkäri
83

Vastuunkantajat

Voutilainen Elli
diakoni
96,uusi

Tammekann Taina
musiikkiluokan-
opettaja
90

Soini Teemu
insinööriopisk.
60, uusi

Kirkon rakentajat

Huttunen Netta
opiskelija
125, uusi

Toppinen Taisto
rekisteripääll.
DI, 84

Heinonen Upi
yrittäjä
ekonomi
77, uusi

Kansankirkko SDP

Kaartinen Tiina
päiväkodinjoht.
63, uusi

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Järvi-Kuopio keskelläämme

Miettinen Väinö
lehtori,
eläkeläinen
141

Suominen Erika
yrittäjä
136

Rissanen Pentti
mv. eläkeläinen
132

Räsänen Maija
matkailuyrittäjä,
emäntä
113

Harjunen Salme
eläkeläinen,
kodinhoitaja
90

Weman Keijo
työnjohtaja,
eläkeläinen
83

Kuuleeko kirkko? Kokoomus

Taskinen Esko
ylikonstaapeli,
eläkeläinen
169

Pitkänen Pasi
luokanopettaja
117, uusi

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Kansankirkko SDP

Löppönen Mikko
YTM, opettaja
45, uusi

Kaikkien kirkko

Huttunen Markku
rakennus-
mestari
92

Koko Barnabe
opiskelija
89, uusi

Oksanen Jarmo
autoteknikko,
katsastusmies
85, uusi

Ukkonen Kati
sosionomi, AMK,
kotiaiti
80, uusi

Oinonen Erkki
kaupungin-
puutarhuri
74

Markkanen Veli
ravintoloitsija
73

Niiranen Pekka
teol.tohtori,
toimittaja
70

Elävää elämää – Kallaveden seurakunta

Kärkkäinen Vesa
toimittaja
106, uusi

Saharinen Tarja
osastonhoitaja,
TtM
70, uusi

Airas Antti
DI
61

Kaukonen Kari
maanrak.
urakoitsija, eläk.
54

Oikonen Anna, terv.
huoll. lis.,
koulutussuunn.
50

Seurakuntavaalit 2010
Ensimmäinen kerta.

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Kansankirkko SDP

Eitakari Heikki
diakonijaohjaja, eläk.
89, uusi

Lankinen Mikko
fysioterapeutti, työsuojeluvalt.
79, uusi

Kokoomuslainen seurakuntaväki

Elonheimo Leena
luokanopettaja, eläk.
64, uusi

Kristus-kalliolle perustajat

Juntunen Tuomas
opiskelija, taiteilija
69, uusi

Niskanen Kari
ylikonstaapeli
65

Jantunen Matti
professori
61, uusi

Hyvärinen Seija
sairaanhoitaja
59, uusi

PUIJON SEURAKUNTA

Toimiva seurakunta – yhdessä voimme vaikuttaa

Pesonen Tuula
psykiatrian erikoislääkäri
91

Romppanen Anna-Kaisa
työtön
76, uusi

Ihmisten kanssa elävä seurakunta

Louhelainen Salme
opetushoitaja
90

Laurinkari Juhani
sosiaalipolit. prof., teologi
89, uusi

Mononen Teuvo
kirkkoherra, eläk.
83, uusi

Juutinen Heikki
opettaja
66

Kuunteleeko kirkko? – Kokoomuksen ehdokaslista

Kukkonen Erkki
rehtori, eläk.
96, uusi

Seurakuntaneuvostoihin valitut

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Äänioikeutettuja: 11 976
Äänestäneitä: 1923
Äänestysprosentti: 16,1
edellisissä vaaleissa 14, 3

Yhdessä toimien

Ongelin Erik, 169
Karjalainen Liisa, 106
Komulainen Juha, 98, uusi
Taskinen Maija, 70, uusi
Niskanen Seppo, 57, uusi
Myöhänen Birgitta, 56
Pesonen Mauri, 54, uusi
Latvaniemi Aku, 46, uusi

Seurakunnan sanomaan sitoutuneina

Riekki Helena, 150
Lappalainen Jaana, 59, uusi
Rautsi Riitta-Liisa, 49, uusi
Haajanen Eila, 46, uusi

Kansan kirkko SDP

Mänttari Matti, 54

Kansankirkko keskellä arkea

Sinkkonen Sirkka, 122

Kuva Seija Rytönen

Nuorten äänestysprosentti seurakuntavaaleissa vastaa yleistä äänestysaktiivisuutta. Kuopiossa 16 – 17 –vuotiaista äänesti 14, 9 prosenttia. Tuomiokirkkoon nuoret äänestäjät tulivat illan viimeisellä tunnilla.

PUIJON SEURAKUNTA

Äänioikeutettuja: 9631
Äänestäneitä: 1418
Äänestysprosentti: 14,7
edellisissä vaaleissa 11,2

Toimiva seurakunta – yhdessä voimme vaikuttaa

Pesonen Tuula, 103
Romppanen Anna-Kaisa, 74, uusi
Kaukonen Titta, 70
Kankimäki Olli, 46

Kansan kirkko SDP

Kiljander Markku, 61, uusi

Ihmisten kanssa elävä seurakunta

Mononen Teuvo, 118, uusi
Laurinkari Juhani, 76, uusi
Juutinen Heikki, 68
Puputti Marja-Leena, 66, uusi
Karvonen Martti, 49
Lehtola Sirkka Maija, 48

Kuunteleeko kirkko? – Kokoomuksen ehdokaslista

Kukkonen Erkki, 97
Ordén Jukka, 39, uusi
Merjola-Partanen Tuula, 38

ALAVAN SEURAKUNTA

Äänioikeutettuja: 11 052
Äänestäneitä: 1207
Äänestysprosentti: 10,9
edellisissä vaaleissa 9,3

Kirkko keskellä arkea ja juhlaa

Tapaninaho Antti, 72
Vainikainen Irma, 67
Kalliokoski Niina, 61, uusi

Vastuunkantajat

Voutilainen Elli, 89, uusi
Tammekann Miika, 68
Soini Teemu, 63, uusi
Kainulainen Sakari, 63
Kontio Matti, 41

Kirkon rakentajat

Huttunen Netta, 128, uusi
Toppinen Taisto, 78
Heinonen Upi, 62, uusi
Miettinen Kyösti, 32, uusi

Kansankirkko SDP

Kaartinen Tiina, 68, uusi
Kananen Sylvi, 31

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Äänioikeutettuja: 18 302
Äänestäneitä: 2112
Äänestysprosentti: 11,5
edellisissä vaaleissa 7,2

Kansankirkko SDP

Tolonen Matti, 43, uusi

Kaikkien kirkko

Turunen Matti, 109
Ukkonen Kati, 88, uusi
Huttunen Markku, 85, uusi
Oksanen Jarmo, 76, uusi
Koko Barnabe, 70, uusi
Mäntyniemi Mikko, 65, uusi
Markkanen Veli, 61
Niiranen Pekka, 59
Oinonen Erkki, 56
Kolari Maarit, 49, uusi

Elävää elämää – Kallaveden seurakunta

Airas Antti, 84
Saharinen Tarja, 73, uusi
Mankinen Marita, 63, uusi
Paukkonen Mari, 57, uusi
Tiilikainen Annikki, 57

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Äänioikeutettuja: 8418
Äänestäneitä: 1127
Äänestysprosentti: 13,4
edellisissä vaaleissa 11,1

Kansankirkko SDP

Eitakari Heikki, 72, uusi
Lankinen Mikko, 65, uusi

Kokoomuslainen seurakuntaväki

Elonheimo Leena, 67, uusi
Kauppinen Riitta, 44, uusi

Kristus-kalliolle perustajat

Juntunen Tuomas, 75, uusi
Niskanen Kari, 66
Hyvärinen Seija, 59
Arpola Vieno, 55
Huittinen Riitta, 54
Koivisto Eero, 50, uusi
Jantunen Matti, 47
Miettinen Juha, 38, uusi

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Äänestäneitä: 2358
Äänioikeutettuja: 11 605
Äänestysprosentti: 20, 3

Järvi-Kuopio keskellämme

Suominen, Erika, 135, uusi
Rissanen Pentti, 129, uusi
Räsänen, Maija, 102
Harjunen, Salme, 90
Weman, Keijo, 82
Reinikainen, Sylvi, 80
Karhunen, Pirkko, 70
Meuronen, Pirjo, 69, uusi
Antikainen, Kirsti, 66

Kuuleeko kirkko – kokoomus

Taskinen, Esko, 172, uusi
Pitkänen, Pasi, 114, uusi
Antikainen, sanni, 83, uusi
Marttila, Päivi, 51, uusi

Nuoret vaikuttajat

Rissanen Matti, 39, uusi

Tarja Ärväs äänesti ehdokasta, joka puolustaa ihmisläheisyyttä ja erilaisuuden kunnioittamista. Äänestysliput ojentaa Männistön seurakunnan vaalilautakunnan jäsen Jaakko Vettenranta.

Nuoret tahtovat korkeammalle

Brian Macklin, 17, haluaa nuoria päättäjiä korkeammalle. Eetu Karjalaiselle lupa äänestää tuntui hyvältä.

Kolmevuotiaasta asti Suomessa asunut **Brian Macklin** halusi äänestämällä vaikuttaa kirkon kannanottoihin. ”Se voisi tapahtua, jos nuoret pääsisivät päätöksenteossa korkeammalle”, Macklin toivoi ja pudottaa äänestyslippunsa Männistön kirkossa.

Eetu Karjalaisen seurakuntavaalien ensimmäinen äänestyskerta Tuomiokirkossa sujui nopsasti. ”Voisihan äänestämistä nyt käydä kokeilemassa, kun siihen tuli mahdollisuus”, ajatteli Eetu saatuaan postin tuoman vaalikirjeen.

Lupa äänestää ja mahdollisuus vaikuttaa tuntuivat hyvältä.

Aion pysyä kirkon jäsenenä

Tuomiokirkossa oli sunnuntaina puolilta päivin uurnille pientä jonoa. Eetu Karjalainen todisti henkilöllisyytensä mopokortilla ja sai käteensä valkoisen ja oranssin lipun. Äänestyskopissa numeron kirjoitus kävi äkkiä, sillä siellä hänen ei enää tarvinnut miettiä, mitä paperiin raapustaa. Sopiva ehdokas löytyi helposti.

Ehdokkaan sukupuolella ei ollut niinkään väliä, mutta mieluiten hänen piti olla nuori. Vast' ikään 16-vuotta täyttäneelle oli luonnollisesti tärkeää, että ehdokas ajaa nuorten asioita kirkossa.

Myös vanhukset ja heidän hyvän hoidon takaaminen kävi Eetun mielessä, vaikka kirkko ei hoidollisista asiasta suoranaisesti päätäkään. Lopullisen päätöksen siitä, kenelle äänensä

antaa, hän teki vaalikoneella.

Eetu kuuluu siihen suureen nuorten joukkoon, jotka käyvät mielellään rippikoulun, mutta eivät silti jää leirin jälkeen mukaan seurakunnan nuorisotoimintaan.

”Ehkä joku hyvä gospelkonsertti saisi minut lähemmään nuorten tilaisuuteen.”

Eetun elämässä seurakunnalla on tällä

hetkellä tärkein merkitys siinä, että hän voi aikanaan solmia avioliiton kirkossa. Myös kirkollisilla hautajaisilla on hänelle merkitystä.

Jos kirkko ei tulevaisuudessa aio siunata samaa sukupuolta olevien avioliittoa, se tuottaa Eetulle pettymyksen. Kirkkoon kuulumiseen se ei silti vaikuta.

”Aion pysyä kirkon jäsenenä.”

Kuva Tuija Hyttinen

Aura ja Esko Mähönen viivähtivät äänestyksen jälkeen ruokailemassa. ”Vanhusten ja nuorten asiat ovat tärkeitä”, he viestittivät kirkkoherra Reijo Virolaiselle.

Kenellä kirkon avaimet?

Männistön seurakunnan äänestyspaikalla tuulipuvut kahisevat ja kävelysauvat kopsuvat. Leppoisa ilma on houkuttellut ulkoilemaan, sujukoon äänestys samalla matkalla.

”Vanhukset ja nuoret, heidän asioihinsa seurakunnankin pitäisi vaikuttaa”, toivovat **Aura ja Esko Mähönen** kirkon vaalikahvilassa. ”Eipä ole ennen kirkossa syötykään yhdessä”, he mieluusti panevat merkille vaalikahvilan tarjoaman lihakeiton.

Ja kenen vatsa vielä kestää, ulkoteltassa paistetaan makkaraa.

”Kirkon perinteiset tapahtumat ovat merkittäviä”, Mähöset sanovat. Perinteet ovat heille tärkeitä, vaikkeivät he jokapäiväisiä kirkossakävijöitä olekaan.

”Mutta pikkuhiljaa, maltillisella tavalla tapahtuva muutos on kirkollekin hyväksi.”

Kirkkoherra **Reijo Virolaisen** tapaan he toivovat, että seurakunnasta vielä enemmän tulisi ”meidän kirkko”.

Kohta eläkkeelle siirtyvä Virolainen olisi valmis entistä enemmän jakamaan kirkon avaimia vapaaehtoisille. ”Heille lisää valtaa ja oikeuksia”, hän toivoo äänestystä seurattessaan.

Lahja Pykönen
Pirjo Tiihonen

Kuva Timo Hartikainen

Eetu Karjalainen teki ehdokaspäätöksen vaalikoneella. Äänestysliput hän saa vaalivirkailija Raija Luomanperältä.

Äänestysvilkkaus kohosi Kuopiossa

Seurakuntavaalien äänestysprosentti nousi kaikissa Kuopion seurakunnissa.

Neljän vuoden takaisesta äänestysprosentista (10,9) kivuttiin nyt 14, 3 prosenttiin.

”Viime viikkojen keskustelu on herättänyt ihmisiä miettimään, mitä kirkko heille merkitsee, ja mitä he odottavat seurakunnilta”, tulosta kommentoi lääninrovasti **Jaana Marjanen**.

Kallavesi pois hännänhuipusta

Puijon seurakunnassa äänestysprosentti oli nyt 14,7 kun se edellisissä vaaleissa oli 11,2.

Myös Kallaveden seurakunta nousi prosenttiaan edellisvaalien hännänhuipun asemastaan. Äänestysprosentti Kallavedellä nousi Kuopion seurakunnista eniten 7, 2 prosentista 11, 5 prosenttiin.

Alavan seurakunnassa äänestysprosentti oli 10,9 (edellisissä vaaleissa 9,3), Männistön seurakunnassa 13,4 (edellisissä vaaleissa 11,1)

Järvi-Kuopiossa äänestettiin kaikkein vilkkaimmin ja äänestysprosentiksi tuli 20,3.

”Järvi-Kuopion alueella äänestysprosentti säilyi lähellä entistä, ei suurta nousua”, kirkkoherra **Reijo Leino** vertaa edellisiin seurakuntavaaleihin.

”Useampi äänestäjä kertoi äänestyksen olevan heidän kannanottonsa erobuumiin.”

Tuomiorovasti **Ilpo Rannankari** arvelee äänestysvilkkauden johtuneen kiinnostuksesta ja sitoutumisesta kirkkoon. Kirkkoherra **Hannu Koskelaisen** mukaan kyse oli halusta

vaikuttaa kirkon elämään.

Ongelin ja Taskinen vaalien ääniharavina

Luottamushenkilöt uusiutuivat eniten Tuomiokirkkoseurakunnassa sekä Männistön seurakunnassa.

Tuomiokirkkoseurakunnan listoilla ovat myös keskustan seurakuntien ääniharavat, aluejohtaja, eläkeläinen **Erik Ongelin** (seurakuntaneuvostoon 169 ääntä, kirkkovaltuustoon 161 ääntä) sekä intendentti **Helena Riekk**i (seurakuntaneuvostoon 150 ääntä, kirkkovaltuustoon 166).

”Olen kauan pitänyt ikäihmisten puolta ja heiltä varmaan olen saanut nyt luottamuksen”, Ongelin sanoo tuloksesta. Erityistä huolta hän sanoo kantavansa kerrostaloissa asuvien iäkkäitten yksinäisyydestä. ”Se on asia, johon me jokainen voimme vaikuttaa.”

Kirkkovaltuustoon yli sata ääntä Tuomiokirkkoseurakunnasta keräsivät myös rehtori **Ilkka Raninen** ja emeritus professori **Sirkka Sinkkonen**.

Puijon seurakunnan seurakuntaneuvostoon korkeimmalla äänimäärällä (118) valittiin eläkkeellä oleva kirkkoherra **Teuvo Mononen**. Psykiatrian erikoislääkäri **Tuula Pesonen** tuli kakkospaikalle 103 äänellä.

Alavan seurakunnan ainoa yli sadan äänen ylittänyt on seurakunnan kasvatti, seurakuntanuoresta kirkkoon kiintynyt opiskelija **Netta Huttunen** (seurakuntaneuvostoon 128

ääntä, kirkkovaltuustoon 125).

Savon Sanomien toimittaja **Vesa Kärkäinen** kokosi suurimman äänimäärän Kallaveden seurakunnan kirkkovaltuustoon (106). Seurakuntaneuvostoon suurimmalla äänimäärällä meni lääkäri **Matti Turunen** (109 ääntä).

Kallaveden seurakunnasta äänestettiin sekä kirkkovaltuustoon että seurakuntaneuvostoon ensimmäinen maahanmuuttaja, opiskelija **Barnabe Koko**.

Suurin yksittäinen äänimäärä sen sijaan laskettiin Kuopioon liittyvässä Järvi-Kuopion seurakunnassa. Tuusniemeläisestä eläkkeellä olevasta ylikonstaapeli **Esko Taskisesta** tuli vaalien kunkku. Hän keräsi seurakuntaneuvostoon 172 ääntä ja yhteiseen kirkkovaltuustoon 169 ääntä.

Lahja Pyykönen

Tätä toivomme seurakunnalta

Ritva Ahtonen: ”Palvelut ennallaan. Nuorten leirit säilytettävä.”

Kirsti Timonen: ”Rukousiltoja ja selkeää raamatunopetusta lisää.”

Leena Haltiola: ”On hyvä, että kirkko on tullut alas jalustalta.”

Ossi Willman: ”Nuoria päättämään. He ovat tulevaisuudentekijöitä.”

SUOMEN

MUOTOKIVI

HAUTAKIVET SUORAAN
TEHTAANLIIKKEESTÄ.

Meiltä myös graniitti-, marmori- ja kvartsisaset keittiöihin,
kylpyhuoneisiin ja kodinhoitotiloihin.

Pohjolankatu 1, Kuopio, puh. 0440 343 543

www.muotokivi.fi, muotokivi@muotokivi.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit, veroilmoitukset, kauppakirjat ym.
asiakirjat ammattitaidolla joustavin maksuehdoin.

Kuopion Invalidit ry

Suokatu 36 A, II krs., Kuopio, puh. 044 55 44 047

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 22 %

Asianajotoimisto Kalevi PitkänenOy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaus toimisto

J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Eero Heikinheimo, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

SAVON HAUTAUSPALVELU OY

Täyden palvelun hautaus toimisto
Kasarmikatu 1, 70100 Kuopio
puh. 044 3352 255 info@hautauststo.fi
www.hautauststo.fi

YKSIN
ARMOSTA

ROOMALAISKIRJE 3. LUKU

Opettajana rovasti PEKKA HEISKANEN.
Mari Vuola-Tanila laulaa yksin ja laulattaa.
Illan juontaa Matti Turunen.

Kahvitarjoilu on illan päätteeksi noin kello 19.30.
Järj. Suomen Raamattuopisto ja NNKY

SU 21.11. KLO 18

NNKY, MYLLY-
KATU 5

Pesu
Leenat oy

Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille

Jäniksenpolku 31, Kettulanlahti KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3
78850 Varkaus

Minna Canthin katu 58
70100 Kuopio
p. 017 369 0700

Kuolleita

Lehtori Kaarina Tengvall 21.3. 1932 – 31.10. 2010

Kaarina Tengvall kuoli 31.10.2010 kotonaan Kuopiossa äkilliseen sairaukskohtaukseen.

Kaarina Tengvall syntyi 21.3.1932 Vehmersalmella.

Hän kirjoitti ylioppilaaksi Kuopion Tyttölyseosta. Valmistuttuaan käsityönopeuttajaksi hän toimi myöhemmin lehtorina Kuopion Tyttölyseossa ja Jynkän yläasteella. Koulutyössään hän oli pidetty kasvattaja ja vahvan tyylitajun omaava käsityönopeuttaja.

Kaarina Tengvall tuli seurakuntaväelle tutuksi Männistön edesmenneen kirkkoherra Yrjö Tengvallin puolisona ja papin perheen emäntänä. Pappilan emännöys alkoi Joroisista pian avioliiton solmimisen jälkeen vuonna 1956 ja jatkui jo seuraavana vuonna Kuopiossa eri seurakunnissa aina vuoteen 1993.

Kaarina Tengvallin sosiaalinen ja ystävällinen sekä iloinen ja rea-

listisen myönteinen elämänsäsenne tekivät hänestä helposti lähestyttävän. Seurakunnan toiminnoissa hän oli aina kuolemaansa asti valmis olemaan mukana auttamassa eri tehtävissä.

Eläkkeelle siirryttyään hän osallistui myös moniin erilaisiin harrastus- ja opiskelupiireihin ja matkusti ympäri maailmaa, mutta piti huolen siitä, että joka kesä Haminalahden kesämökki sai asukkaansa pitkälle syksyyn asti.

Haminalahden kesämökin kesäseurat kokosivat vuosittain suuren seurakuntaväen joukon, ei vain muistelemaan vaan myös saamaan veisuusta ja sanan kuulosta uutta voimaa.

Kaarina Tengvallin iloinen ja etenkin pienistä lastenlapsista innostunut kerronta heleän naurun kera soi varmaankin monien ystävien korvissa viime kesänkin muistoissa.

Kaiken tuon takana oli Kaarinan omat muistot työntäyteisistä vuosista yhdessä oman perheen ja Yrjön kanssa.

Lehtori Kaarina Tengvall on poissa ja kuitenkin läsnä

Risto Lyytikäinen

Kaikkaa maan ja
taivaan väliltä.

Sytytä kynttilä Pitkärannan kotiin! Osallistu perinteiseen kolehtiin

Keräyksen tuotolla ostetaan ruokatarvikkeita Pitkärannan seurakuntalaisille. Perheitä on n. 150. Yhden joulupaketin hinta on 15 €.

Tilille 202718-132550
Merkintä: Pitkärannan joulukeräys
Saaja: Kuopion ev.lut.srk.yhtymä

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi

Jaakko Heinimäelle tunnustuspalkinto

Luterilaisuuden perusvire on särkyneen sydämen lohduttaminen.

”Luterilainen ihmis-käsitys suhtautuu vakavasti elämän kovuuteen, ihmisen ahdistuksiin ja murheeseen. Mutta luterilainen käsitys ihmisestä ei ole synkkä, vaan realistinen”, sanoi pastori, kirjailija Jaakko Heinimäki.

”Kannattaa panna merkille, miten usein Lutherin sanoittamissa virsissä puhutaan lohdutuksesta. Luterilaisuuden perusvire on särkyneen sydämen lohduttaminen.”

Kirjailija Jaakko Heinimäelle luovutettiin viime viikolla Luterilaisen Kulttuurin Säätiön tunnustuspalkinto Kuopiossa.

Palkinnon luovuttivat Tuomio-kirkossa pidetyssä Martin -päivän juhlassa säätiön hallituksen puheenjohtaja Olavi Martikainen ja asiamies Jussi Huttunen.

Monien pyhimystarinoitten lisäksi Heinimäeltä ilmestyi viime vuonna Suomen lasten Raamattu.

Työ ei ole kaikki kaikessa

Puheessaan Tuomiokirkossa Jaakko Heinimäki tiivisti luterilaisuuden

Kuva Suvilaine/Otava

”Luterilaisuuden syyksi on laitettu jokseenkin kaikki, mikä mättää”, sanoo kirjailija Jaakko Heinimäki.

perusvakaumukset näin:

Jumala on suuri ja Jumala on aina ensin.

Kaikki hyvä, mitä maailmassa on, on Jumalasta lähtöisin, sekä ajallinen että ikuinen.

Kristityn velvollisuus on ottaa kiitollisuudella vastaan Jumalan

ajalliset ja iankaikkiset lahjat. Ei vähätellen, vaan iloiten.

Kristityn velvollisuus on paitsi ottaa Jumalan lahjat kiitollisuudella vastaan, myös panna hyvä kiertämään.

Heinimäki halusi myös kumota luterilaisesta työmoraalista liikkuvia vääriä huhuja.

”Käsitys siitä, että työ olisi kunnon luterilaiselle kaikki kaikessa, perustuu väärinkäsityksiin, erityisesti saksalaisen sosiologin Max Weberin kalvinistista etiikkaa koskeneeseen virhetulkintaan.”

”Yksi tapa, jolla Jumala lahjoittaa rakkautta maailmaan on se, että hän panee meidät palvelemaan toisiamme.”

Heinimäen mukaan Jumala kätkeytyy tavallisiin ammatteihin, jotka ovat Hänen Majesteettinsa salaisessa palveluksessa.

”Mutta tähän jumalalliseen huolenpitoon kuuluu paljon muutakin kuin työtä. Työ ei ole kaikki kaikessa. Meillä on tähdellisempääkin virkaa tässä maailmassa.”

Kirkkoherraehdokkaat antavat vaalinäytteen

Kuopion hiippakunnan tuomio-kapituli on määrännyt Männistön seurakunnan kirkkoherran viran vaalinäytepäivät.

Diakoniajohtaja **Seppo Marja-nen** antaa vaalinäytteen 16.1.2011, hiippakuntasihtööri, teologian tohtori **Aulikki Mäkinen** 23.1. ja henkilöstöpäällikkö **Raili Pursiainen** 30.1.

Kirkkoherran vaali aloitetaan sunnuntaina 13. helmikuuta.

Männistön nykyinen kirkkoher-ra **Reijo Virolainen** jää eläkkeelle. Hänen lähtösaarnansa on Pyhän Johanneksen kirkossa 1. adventti-sunnuntaina 28.11. klo 10 alkavassa messussa.

Käsikellokuoro Dolce julkistaa uuden äänitteen

Käsikellokuoro Dolce julkistaa uuden CD: n, joka on nimeltään Joulunaikaa.

Julkistaminen on 1. adventtina 28.11. klo 18 Kallaveden kirkossa konsertin yhteydessä.

Äänitteellä ovat muun muassa tutut joululaulut Jouluyö, Juhlayö sekä Joulun kellot.

Jouluaänitettä on saatavissa Kallaveden seurakunnan toimistosta tai kanttori Seppo Kirkkiseltä osoittees-ta seppo.kirkinen@evl.fi.

Sytytä kynttilä Pitkärannan kotiin

Kuopion seurakuntayhtymä vie jälleen jouluapua Pitkärannan ko-teihin. Paketeissa jaetaan ruokatarvikkeita ja yhden paketin arvo on noin 15 euroa.

Perheitä, joille joulupaketti jae-taan on noin 150.

Pitkärannan joulukeräyksen tili-numero on 202718 – 132550 merkin-nällä Pitkärannan joulou.

LASTENMAA on odotettu lahja.

Lastenmaa on mainio lahjalehti leikki-ikäiselle tai pienelle koululaiselle.

Tilaa Lastenmaa 6 kk **17€** (Norm. 27€)

Lastenmaa-lehti tukee kotien kristillistä kasvatusta. Se elää kirkkovuoden rytmissä. Lehti sisältää runsaasti kertomuksia ja askarteluja. Mukana on myös tunnettujen suomalaisten lastenkirjailijoiden kirjoittamia uusia satuja, joiden kaunis kuvitus hivelee silmää.

Suosittelen sinulle Lastenmaata.

Anna-Mari Kaskinen
päätoimittaja

KOTIMAA-YHTIÖT
Vastauslähetyt
Tunnus 5001582
00003 HELSINKI

Leikeissä: **LASTENMAA** joka kuukausi.

LEHDEN SAAJA	Nimi	Osoite	Postinumero ja -toimipaikka

Voit tehdä tilauksen myös:
• puhelimitse 020 754 2333
• sähköpostilla tilauspalvelut@kotimaa.fi
• verkossa www.kotimaa-yhtiot.fi/tilaukset.

☒ **Kyllä kiitos!**
Tilaan Lastenmaan 6 kk vain 17€
Norm. hinta 6kk – 27€
☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

LEHDEN MAKSAJA	Nimi	Osoite	Postinumero ja -toimipaikka	Puhelinnumero (myös suunta)	Allekirjoitus

Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta ja loppuu automaattisesti tilausjakson loputtua. Tarjoukset koskevat vain uusia tilauksia Suomessa. Osoitteita voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointitarkoituksiin henkilötietolain mukaisesti. Alle 18-vuotiaalla täytyy olla huoltajan lupa lehden tilaukseen. Hinnat ovat voimassa 31.12.2010 asti. Tarjoustunnus JOULU10.

Neuvontaa ja hoitoa mielen- ja seksuaaliterveyden ongelmiin
Eila Huttunen – Kuopio
Sh(AMK), mielenterveyden erityisopinnot
ET-psykoterapeuttiopisk.
P. 045 2018 869 (ti, pe klo 19-20)

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
Aki Pärnänen
Pohjolankatu 26 A 28, Kuopio
p. 017-262 8000
HammasProteesit
– Uusien valmistus
– Tiivistyspohjaus, Korjaus

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

HAUTAKIVET
Lisänimien kaiverrus/kultaus- sekä entisöintityöt. Kivilyhtyjä

KIVI PAJA
Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1 70780 Kuopio
puh. 050 575 0004 017-2622695
www.kivipajasarik.fi

Perunkirjoitukset
Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

Tervetuloa hermoratahierontaan!
Jos kärsit huonosta aineenvaihdunnasta, verenkierrasta tai ongelmana on päänsärky, niska- ja hartiakivut ja jalat ovat heikossa kunnossa. Teen myös kotikäyntejä.

MUISTA LAHJA-KORTIT!	KIPU-HOITO Aino Pusa	Haapaniemenkatu 25 A 30 puh. 0500-137 477
----------------------	--------------------------------	--

Salettek Hoiva
Hoiva- ja kotipalvelut luotettavasti.
Ota yhteyttä
Puh. 040-5805505
hoiva@saletek.fi

ISÄNNÖINTIPALVELU
ISARVO OY

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osaakeyhtiöt • kiinteistöosaakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisiin, osaaviin käsiin ja se on tietenkin Isännöintipalvelu Isarvo Oy.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 0400 438 161
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

Vauvauutisia?
Lapsettomuustutkimuksiin ja -hoitoihin jonottamatta, ilman lähetettä.

Lisätietoja
lapsettomuushoitaja Katri Ramstedt
017- 263 1700

KLINIikka
In Tiimi

Lapsettomuushoidot heti.
www.in-tiimi.com

Vuorikatu 26 B, 70100 Kuopio

seurakunnissa t

Tuomiokirkko

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23.
p. 040 4848 256

Viikkomessu ke 17.11. klo 19. Petteri Hämäläinen.

Perjantaimessu pe 19.11. klo 19.

Ei urkutuokiota la 20.11. klo 15. Pro Musica- konsertti Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22.

Messu su 21.11. klo 10. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Liisa Penttinen, Urkurina ja kanttorina Anu Pulkkinen.

Kansainvälinen jumalanpalvelus su 21.11. klo 14. kappelissa.

Taizémessu (Viikkomessu) ke 24.11. klo 19. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen.

Kuopion eläkeläisten yhteistyöjärjestöjen adventtikirkko pe 26.11. klo 13. Tervetuloitoivotus Eläkeläisjärjestöjen Yhteistyötoimikunnan puheenjohtaja Erik Ongelin. Kuopion Varhaiseläkkeensaajien KVES kuoro, johtaa Pekka Leskelä, puhe Lauri Kastarinen, urkurina Eero Väätäinen.

Perjantaimessu pe 26.11. klo 19.

Urkutuokio la 27.11. klo 15.

1. adventtisunnuntain messu 28.11. klo 10. Saarna Olli Viitaniemi, liturgia Lauri Kastarinen, Tuomiokirkkokuoro johtaa Pertti Rusanen, Faitterit-puhallinyhtye, johtaa Timo Jaakkola, urkurina Eero Väätäinen. Mukana Rauhan-turvaajia.

Perheen Pyhä -kirkkohetki ja 4-vuotiaiden synttärät su 28.11. klo 16. Huom! Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22.

Armas Maasalon Adventtivesper su 28.11. klo 18. Saarna Seija Riekkinen, Tuomiokirkkokuoro, joht. Pertti Rusanen ja urkurina Eero Väätäinen.

Konsertti ma 29.11. klo 19. Laulunopettaja, mezzosopraano Annastiina Tahkola oppilaineen Sibelius-Akatemiasta Kuopion osastosta aloittavat joulun odotuksen laulamalla tunnelmallisia joululauluja. Urkurina Pertti Tahkola.

Joulukonsertti ti 30.11. klo 19. Tarja Turunen, laulu, Kalevi Kiviniemi, urut, Marzi Nyman, kitara ja Markku Krohn, lyömäsoittimet. Liput ennakko 33 € (lippupalvelusta) ovelta 35 €.

Adventtiajan ehtoollinen ke 1.12. klo 19. Liisa Penttinen.

KESKUSSEURAKUNTATALO

Suokatu 22

Seurakuntamestarit p. 040 4848 259

Kirkon ulkomaanavun tuotteita ja adresseja on myytävänä Keskusseurakuntatalon aulassa tilaisuuksien aikana. Myös toisenlaisia lahjoja - esimerkiksi koulupuvut 5 euroa/kpl.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 17.11. klo 13 kerhuhuone Eetu.

Torstaiseurat to 18.11. klo 18 kerhuhuone Samuli.

Pro Musica-konsertti la 20.11. klo 15. Trio Voce. Elina Eirola, viulu, Timo Törmä, sello, Risto Kyrö, piano. Ohjelma 10 euroa.

Luentotilaisuus su 21.11. klo 16. Homoseksuaalisuus teologisessa keskustelussa - Mistä kiistassa on kysymys? Tervetuloa kurkistamaan mediailmiön pintaa syvemmälle. Kari Kuula, Ilpo Rannakari, Olli Viitaniemi.

Pohjalaisten seniorien virsi- ja lauluilta ti 23.11. klo 18.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 24.11. klo 11. Raamattutunti ”Kristus kirkkauden Herra”, Olli Viitaniemi. Iltapäivällä veisataan Eero Väätäisen johdolla.

Perheen Pyhä -kirkkohetki ja 4-vuotiaiden synttärät su 28.11. klo 16. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen, Tiina Tiainen ja Eero Väätäinen.

Alavan ja Tuomiokirkkoseurakunnan omaishoitajaryhmä ti 30.11. klo 13. kerhuhuone Samuli, Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C. Lisätiedot diakonissa Liisa Tiilikainen, p. 040 4848 324 ja diakoni Birgitta Oksman-Kettunen, p. 040 4848 284.

Raamattupiiri ti 30.11. klo 17.30. Olli Viitaniemi, kerhuhuone Aaron, Suoka-

tu 22 C.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO

Inkiläntie 7

Emäntä p. 040 4848 269

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 17.11. klo 11. ”Valvokaa! pastori Sari Kärhä, lounas (6 euroa). Iltapäivä musiikin merkeissä, kanttori Anu Pulkkinen.

Messu su 21.11. klo 10. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina Eero Väätäinen.

Inkilänmäen palvelupiiri ke 24.11. klo 13. Ajankohtaisia virsiä Pertti Rusanen ja ke 1.12. klo 11 yhteinen jouluateria.

Raamattupiiri ti 30.11. klo 17.30. Liisa Penttinen.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 1.12. klo 11 jouluateria!

MUMMON MÖKKI

Puijonkatu 10

Avoinna ma-to klo 11-15.
p. 040 4848 272

Aivo- ja tuolijumppa ke 17.11. klo 13.

Puuropäivä ma 22.11. klo 11.

Leivotaan yhdessä ke 24.11. klo 13.

Papin päivä ti 30.11. klo 13. Olli Viitaniemi.

Pikkumyyjäiset ke 1.12. klo 13.

NUORET

Isoskoulutus to 18.11. klo 17 Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22 E.

Nuortenilta to 18.11. ja 25.11. klo 18 Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22 E.

LÄHETYS

Kotien lähetyspiiri ke 17.11. klo 13.

Kotien lähetyspiiri ke 1.12. klo 13.

DIAKONIA

Vapaaehtoistoiminnasta ja lähimmäispalvelusta vastaa diakoni Varpu Ylhäinen ja IB- lukiolaisten lähimmäispalvelutoiminnasta vastaa diakoni Birgitta Oksman-Kettunen.

Vuoden 2010 Yhteisvastuukeräys tuotti tuomiokirkkoseurakunnassa 42.784,20 euroa. Kiitos yhteisvastuukerääjille ja keräykseen osallistuneille.

Keskusseurakuntatalon diakonia-toimisto Suokatu 22 C-rappu. Avoinna ma, ke klo 9.00 - 10.30, puhelinpävytykset ma ja ke 10.30 - 11.30, p. 040 4848 253. Diakonissa Pirjo Litmanen, p. 040 4848 282 ja diakoni Birgitta Oksman-Kettunen, p. 040 4848 284.

Diakonia-toimisto Inkilänmäen diakonia-toimisto (Inkiläntie 7) avoinna tiistaisin klo 9-10.30. Puhelinpävytykset tiistaisin 10.30 - 11.30, p. 040 4848 254, diakoni Varpu Ylhäinen virkavapaa 8.-28.11.

PERHETYÖ

Lukupiiri su 21.11. klo 16. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E.

Naisten lenkkipiiri ma 22.11. klo 18. Poukamassa. Lenkkeily, sauna, iltapala ja iltahartaus. Piirin vetäjänä Pirjo Rissanen, p. 040 4848 252.

Perhekerho ti 23.11. klo 9.30. -11 ja ti 30.11. klo 9.30-11 Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22 E.

Perhekerho ke 24.11. klo 9.30. -11 ja ke 1.12. klo 9.30-11 Inkilänmäen seurakuntatalossa, Inkiläntie 7

Perheen Pyhä -kirkkohetki ja 4-vuotiaiden synttärät su 28.11. klo 16. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen, Tiina Tiainen ja Eero Väätäinen. Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä. Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta ilmoitustaululta.

Pyhäkoulu su 21.11. klo 17. ja 28.11. klo 17 Hermanninaukion 3 Sibelius-Akatemian tiloissa.

KASTETUT

Rene Kasimir Selander, Elmeri Oliver Sipilainen, Hilla Iita Onnia Väätäinen.

Kirkon yhteyteen ottaminen Jake Matias Oksman.

KUULUTETUT

Petri Markus Turtiainen ja Reetta Maria Sarkkio, Jussi Aleks Kallioranta ja Idalotta Sofia Savolainen.

KUOLLEET

Martti Juhani Tolppanen 60 v, Ari Olavi Hiltunen 47 v, Urho Kalervo Jääskeläinen 80 v.

Alava

ALAVAN KIRKKO

Keihäskatu 5

p. 040 4848 298

Messu tuomiosunnuntaina su 21.11. klo 10. Saarna Pirjo Kuula, liturgina Sanna Husso, kanttorina Ossi Jauhainen, seniorikuoro.

Kirkkokonsertti ti 23.11. klo 18. Marjatta Airas, mezzosopraano, Ossi Jauhainen, tenori, Heikki Mononen, urut ja Tero Airas, sello. Konsertissa kuullaan Ave Marioita ja hengellisiä aarioita. Ohjelma 10 e Pitkärannan joulukeräyksen hyväksi.

Rauhaturvaajien orkesterin konsertti la 27.11. klo 14.

Savolaisen Osakunnan Laulajien konsertti la 27.11. klo 18.

1. adventtisunnuntain perhekirKKO ”Valo voittaa” 28.11. klo 10. Saarna Pirjo Kuula, liturgina Heikki Kemppainen, kanttorina Leila Savolainen, lapsikuoro. Mukana myös Alavan ja Lehtoniemen päiväkerholaiset ohjaajineen. Jumalanpalveluksen jälkeen askartelua ja lounas (vapaaehtoinen maksu Pitkärannan joulukeräykseen).

Tuomasmessu su 28.11. klo 18. Nukke-teatteri Silkkikäs, Haapaniemen koulun 6. luokka Marjut Rannankarin johdolla, Raimo Hakkarainen.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS

Keihäskatu 5 B

Siioninvirsiseurat su 21.11. klo 14.

Käsityö- ja askartelupiiri to 25.11. klo 13 kirkon alalassissa.

Kirjallisuuspiiri to 25.11. klo 14 kerhuhuone 1. Yht. henk. Aino Mikkonen, p. 040 7071 499. Kirja: Linola Olsson, Laulaisin sinulle lempeitä lauluja.

Eläkeläisten päiväpiiri ti 30.11. klo 12.

Muistatko? -piiri ti 30.11. klo 13 kirkon alalassissa. Keskustelua historiasta ja yhteiskunnallisista asioista.

NEULAMÄEN KIRKKO

Vesurikuja 4

p. 040 4848 311

Messu tuomiosunnuntaina su 21.11. klo 13. Saarna Pirjo Kuula, liturgina Sanna Husso, kanttorina Ossi Jauhainen.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO

Särkiniementie 20

p. 040 4848 307

Jouluiset lähetysmyyjäiset la 27.11. klo 11. Myynnissä joululeivonnaisia, laatikoita, mustikkakukkoa, piirakoita ja käsitöitä. Arpajaiset. Hartaus klo 11. Paikan päällä mahdollisuus nauttia riisipuurosta ja rusinasopasta. Järj. Särkiniemen diakonia- ja lähetyspiiri, Särki-Tupa.

1. adventtisunnuntain messu 28.11. klo 13. Saarna Pirjo Kuula, liturgina Heikki Kemppainen, kanttorina Leila Savolainen, isosleiriläiset, äiti-tytär leiriläiset.

DIAKONIA

Diakonia-toimistot Alavan kirkko Ajanvarausvastaanotto keskiviikkoisin klo 9 - 11 p. 040 4848 294 diakoniatyöntekijä Liisa Tiilikainen. Neulamäen kirkko-seurakuntakeskuksen ajanvarausvastaanotto torstaisin klo 9 - 11, p. 040 4848 296 diakoniatyöntekijä Ulla Turunen. Arkinen ateria kirkolla torstaisin klo 11 - 12. Särkiniemen kirkko-seurakuntakodin ajanvarausvastaanotto tiistaisin klo 9 - 11, p. 040 4848 295. Diakoniatyöntekijä Sisko Laitinen, p. 040 4848 326. Arkinen ateria kirkolla tiistaisin klo 11.30 - 12.30

PERHETYÖ

Perhekerhot Alavan kirkon kerhotilat ma 22.11. klo 9.30, Neulamäen kerhotila ti 23.11., Särkiniemen kerhotila ja Lehtoniemen kerhotila ke 24.11. Kai-

apahtuu 17. – 30.11.10

kissa kerhopisteissä aiheena Levätään välillä. Viikolla 48 Alavalla jouluaskarteluja. Neulamäessä, Särkiniemessä ja Lehtoniemessä aiheena Pienen aasin askelissa.

KASTETUT

Jonni Aleks Pöyliö, Olivia Minea Aurora Kokkonen, Jennika Erin Lilia Hartikainen, Justus Einari Tuomainen, Aukusti Eliel Palkolahti, Lenni Eemeli Madetoja.

KUULUTETUT

Antti Samuel Huuskonen ja Terhi Johanna Mirjami Huttunen, Jerry Erik Aleks Savolainen ja Hanna Inkeri Mattila.

KUOLLEET

Heikki Vilho Ahola 64 v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

Tuomiosunnuntain messu 21.11. klo 10. Saarna Matti Turunen, liturgia Veli Mäntynen ja kanttorina Seppo Kirkinen. Valtakunnallinen omaishoitajien kirkkopyhä.
Seurakuntailta ma 22.11. klo 18.30 koulutussalissa. Tuomiosunnuntai - Matt. 13:47-50.
1. Adventtisunnuntain messu 28.11. klo 10. Saarna Raili Rantanen, liturgia Juha Määttä, kanttorina Anna-Mari Linna ja kirkkokuoro. Messun jälkeen torttumyyjäiset.
Perheiden jouluaskarteluillat 29.11. - 1.12. klo 18 -20. Alkuhartausta kirkkosalissa, tonttuja, kortteja, enkeleitä, lasten kanssa leivotaan pullaa, joululauluja ja lopuksi pullakahvit ja -mehut. Ota mukaasi merkityt sakset ja kassi.
Seurakuntailta ma 29.11. klo 18.30 koulutussalissa. Herran adventti- 1.Piet. 1:7-12.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

Kohtaamispaikka (SEKL) la 20.11. klo 16. Jouko Kauhanen, Esko Konttinen ym.
Pyhäillan messu su 21.11. klo 17. Veli Mäntynen ja Seppo Kirkinen.
Raamattuilta ke 24.11. klo 18.30-20.30. Nykyihmisen epäjumalat.
Adventin mukulamessu su 28.11. klo 16. Mukana past. Juha Määttä, lapsikuoro, nuoret soittajat sekä Jynkänvuoren päiväkerhot ja Pyörön iltapäiväkerhot ohjaajineen.
Parisuhteen palikat -tapahtuma su 5.12. klo 16. Aiheena sitoutuminen, alustajina Mari Vuola-Tanila ja Heikki Tanila. Lastenhoito järjestetty.

NUORET

Nuortenillat Kallaveden kirkolla klo 18-21 to 18.11. Peli- ja oloilta, to 25.11. Kynttilät syttyyl ja to 2.12. Joulun ihme.

VARHAISNUORET

Tyttöjen ja poikien leirit Hirvijärvellä 1-3 lk. tytöt ja pojat 10.-12.12. ja 4-7 lk. tytöt ja pojat 10.-12.12. Ilmoittautumiset sähköpostitse 25.11. asti eija.huuskonen@evl.fi. Vain ilmoittautumisaikana saapuneet ilmoittautumiset huomioidaan ilmoittautumisjärjestyksessä leiripaikkoja jaettaessa. Leirille pääsystä lähetetään koteihin varmennus testiviestillä tai sähköpostiviestillä viimeistään 26.11. Leirimaksu on 16 €. Leiri-ilmoittautumiseen seuraavat tiedot: leirin nimi, leiriläisen nimi, kotiosoite, koululuokka, tieto mahdollisista ruoka-aineallergioista, erityisruokavaliosta tai sairauksista sekä huoltajan nimi, puhelinnumero ja sähköpostiosoite. Lisätietoja: Eija Huuskonen, p. 040 4848 378.

LÄHETYS

Lähetysaskartelut maanantaisin klo 18-20 Petosen seurakuntatalossa.
Naisten lähetyslöylyt ke 24.11. klo 18

Rytkyllä. Lähtö kirkolta klo 17.30 ja Petoselta klo 17.35. Osallistumismaksu 5 €. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä. Mukana Juha Määttä ja Anna-Mari Linna.
Lähetysmyyjäiset la 27.11. klo 11-13 Kallaveden kirkolla. Myynnissä tuoreita leivonnaisia, porkkana- ja lanttulaatikoita ja käsitöitä. Arpajaiset. Ruokailu ja kahvila. Kallaveden lähetystyön hyväksi. Mukana Juha Määttä.

DIAKONIA

Varttuneen väen virkistyspäivä ke 17.11. klo 10-13 Kallaveden kirkolla. Tanja Vuorenmaa-Malabanen tuo terveisiä Taiwanista. Hartaus pastori Juha Määttä. Myytävänä tuotteita lähetyksen hyväksi. Ruokailu 5 €/hlö.
”Valoa pimeyteen” -syysleiri Penke-reellä 19. - 21.11. Sinä, joka olet työikäinen ja koet itsesi yksinäiseksi. Ohjelmassa hiljentymistä, ulkoilua, yhdessä-oloa, saunomista. Omavastuu 10 €/hlö. Ilmoittautumiset 5.11. mennessä Kallaveden seurakunnan diakoniatoimistoihin ma ja ke 9-10 Petoselle, p. 040 4848 333 tai ma ja to klo 9-10 kirkolle, p. 040 4848 332.
Kuopion omaishoitajien yhteinen kirkkopyhä su 21.11. klo 10 Kallaveden kirkossa. Kirkkokahvit ja pieni ohjelmallinen tuokio.
Omaishoitajien vertaisryhmä ti 23.11 klo 13-15 Petosen seurakuntatalon takahuoneessa (sisäänkäynti Blomminkadun puolelta). Aiheena huolena huolehtiminen.
Leväsen kammari ma 29.11. klo 12.30-14 Leväsen palvelukeskuksessa. Kammarissa voi tutustua uusiin ihmisiin ja juoda kupin kuumaa. Adventin aikaan, Arja Mielikäinen ja Maarit Kirkinen.
Hyvän hoidon päivät (omaishoitajille, hoidettaville ja kyytipalvelua käyttäville) ke 1.12. klo 10.30- 14.30 Rytlyn leirikeskuksessa. Adventin aika. Ohjelmaan kuuluu mukavaa yhdessä oloa ja lounas (5 €). Ilmoittautumiset Maarit Kirkinen, p. 040 4848 369 tai Riitta Reima, p. 040 4848 370 tai diakoniatoimisto, p. 040 4848 332.
Omaishoitajien joulujuhla ti 7.12. klo 12-15 Poukaman leirikeskuksessa. Jouluruokaa seisovasta pöydästä, joulusta ohjelmaa ja torttukahvit. Ruokailu 10 €. Ilmoittautumiset 30.11. mennessä Riitta Reimalle, p. 040 4848 370.

MUUTA

Metsästäjien ja metsässä liikkujien adventtihartaus 1.adventti sunnuntaina 28.11. klo 18 Lamperilan risteyksessä. Järjestäjinä Kallaveden seurakunta, Hirvilahden, Lamperilan ja Niemisjärven piirineuvostot. Mukana Matti Pentikäinen.

PERHETYÖ

Perhekerhot Tiistaisin klo 9.30-11 Petosen srk-talossa ja Valoharjulla sekä keskiviikkoisin klo 9.30-11 Kallaveden kirkolla, Jynkänvuoren kerhohuoneessa ja Kurkipirtissä.
Taidetiistai kädentaitojen parissa koko perheelle ti 23.11. ja ti 30.11. klo 9.30-11.30 ja 13-15 Kallaveden kirkolla.
Koko perheen jouluaskarteluillat Kallaveden kirkolla 29.11. - 1.12. klo 18 -20. Alkuhartausta kirkkosalissa, tonttuja, kortteja, enkeleitä, lasten kanssa leivotaan pullaa, joululauluja ja lopuksi pulakahvit ja -mehut. Ota mukaasi merkityt sakset ja kassi.

PIIRIT

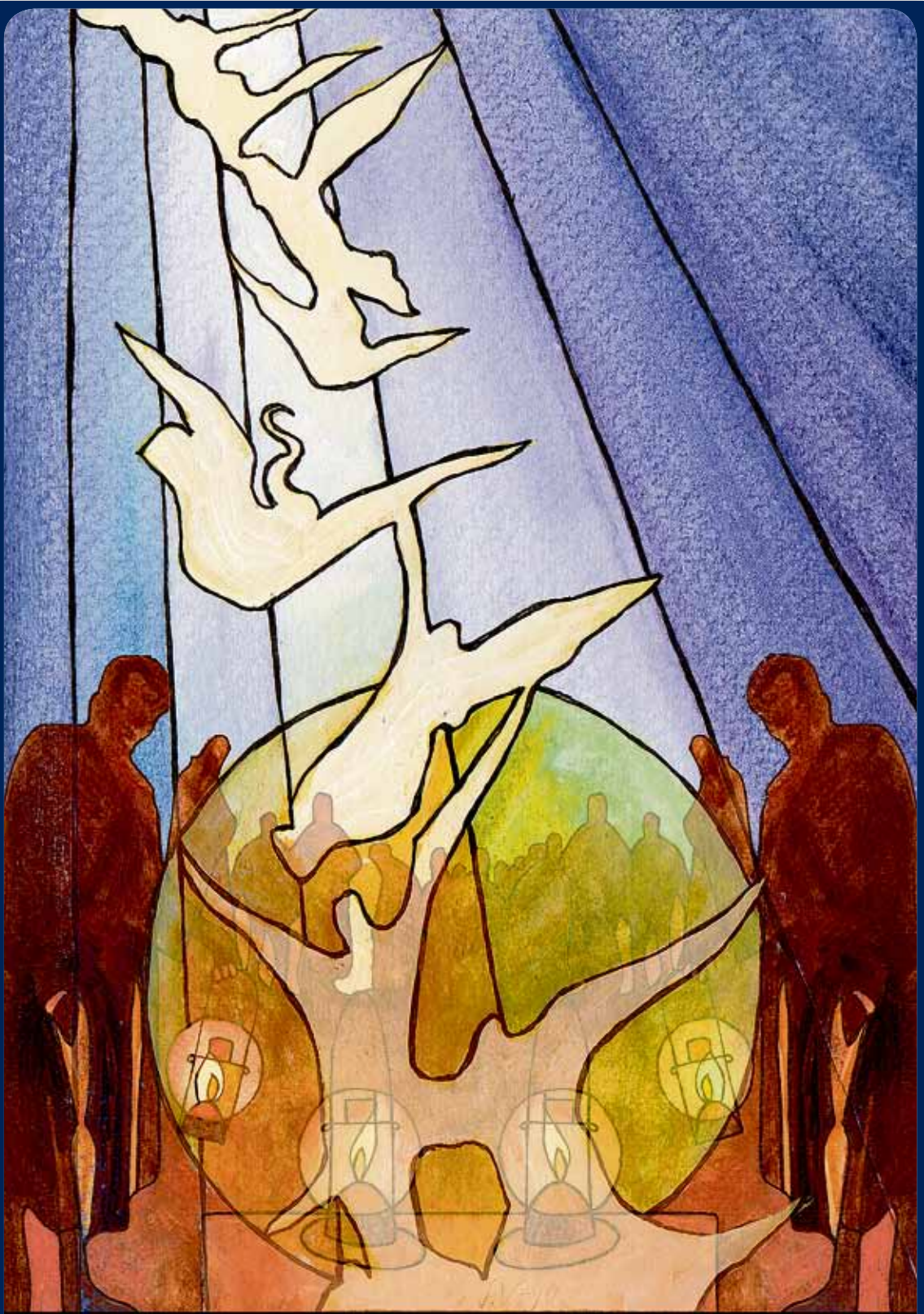
Kaislastenlahden päiväpiiri to 18.11. klo 13 Väinö Penttilsellä, Penttiläntie 30. Raili Rantanen.
Haminalahden työseura ti 23.11. klo 18.30 Erja ja Jouni Räsénillä, Savolanmäentie 50. Anni Tanninen.
Niemisjärven olotila ti 30.11. klo 11.30-13 kylätalossa. Adventin teemoin ja lauluin.

PYHÄKOULU

Jynkänvuoren pyhäkoulu on lopetettu osanottajamäärän vähyyden takia.

KASTETUT

Laura Alisa Rentola, Aaro Johannes Miettinen, Aatu Matias Kuivalainen, Juuli Orvokki Tirkkonen, Moona Matilda Laukkanen, Nooa Olavi Maksimus Lukkarinen, Eemeli Matti Olavi Ristivirta, Jasu Sakari Junnula, Venla Emilia

Joonas Vähäsöyrinki

Jyvät akanoista

Kerran erotellaan jyvät akanoista! Sitten kun kuningas saapuu, Jeesus valtansa suuruudessa, kuninkaanamme. Hän tulee ja erottelee lampaat ja vuohet, valkeat ja mustat, hyvät ja pahat. Toinen otetaan ja toinen jätetään. Kuvassa ei ole mitään epäselvää. Mutta se ahdistaa.

Kerran tulee päivä, jolloin emme voi enää piiloutua mihinkään, emmekä voi paeta minkään asian taakse. Se on päivä, jolloin emme voi enää puolustella itseämme ja tekemisiämme. Se on päivä, jolloin selittelemiset eivät enää auta. Meille näytetään meidän elämämme matka ja meidän on pakko katsella omaa tekemistämme ja tekemättä jättämistämme Herramme silmin.

Taivaan tuomari on oikeudenmukainen. Me uskomme, että hänellä on kaikki tieto ja taito ja valta. Hänen tuomionsa ei yksinkertaisesti voi olla väärä tai mielivaltainen. Minkä hän näkee ja päättää, sen täytyy olla oikein.

Vai voisiko omalla kohdallani,

olla jotakin sellaista tuomiossa huomioon otettavaa, lieventävää, mitä Hän ei tietäisi eikä osaisi ottaa huomioon? Tai voisiko minulla olla jotain lisättävää siihen ottamiseen tai jättämiseen, minkä näen naapurini kohdalle osuvan.

Voiko joku kuvitella väittävänsä vastaan: – Väärin, nyt ei mennyt oikein! Nyt ette, Hyvä Herra ja Taivaan Tuomari, ottanut huomioon sitä, että...

Tuomiosunnuntain kuvauksesta näemme, että meidän keinomme eivät vain lopu milloin, vaan ettei meillä ole koskaan ollutkaan mitään syvempää ymmärrystä siihen, miten ja milloin Jeesus on tullut vastaamme.

Me emme osaa täällä edes aavistaa, miten lopussa kaikki menee. Ne jotka otetaan, hämmästyvät suuresti: Milloin me teimme kaiken tämän, mitä sanot! Vastaavasti, ne jotka jätetään, ovat yhtä ymmällään: milloin me nämä jätettiin tekemättä.

Ihminen on sokea täällä tekemisissään, eikä näe tekojensa kaikkia

yhteyksiä, varsinkaan sitä mikä vain Jumalalle näkyy. Ihminen ei tunnista tekemisissään tekemistä Jeesukselle. Ja kuitenkin, juuri se ja vain se ratkaisee. Sen mitä olet elämässäsi tehnyt, olet tehnyt tai tekemättä jättänyt Hänelle.

Pitääkö meidän siis opetella tunnistamaan ja erottelemaan, ketkä ovat niitä Jeesuksen pieniä ja vähäisiä, joissa hän kärsivänä tulee meitä vastaan. Ei, vaan meidät on kutsuttu kaikessa ottamaan kaikki vastaan Jumalan tuomisen lahjana, jokainen lähimmäinen Jeesuksen lunastamana ja hänen Henkensä luoksemme johdattamina.

Kaikki minkä teemme, tehkäämme niin kuin Jumalalle. Hän johtaa, hoitaa ja käyttää meitä. Kerran me saamme nähdä, miten hän on sen tehnyt. Työ on hänen ja tuomio on hänen, meidän on luottaminen siihen ja kiittäminen siitä.

*Raili Rantanen
Kirjoittaja on Kallaveden seurakunnan kappalainen.*

Sanajumalanpalvelus su 21.11. klo 13. Kari Kuula, Joonas Saraste. **Kirkkokahvit. Laulajien Matinea** ti 23.11. klo 19. Tintti Tinkalan laulupöytä Kuopion musiikintähtäin musiikkiopistosta. Vapaa pääsy. **Perhekerho** ke 24.11. klo 9.30. Paljon ois aihetta lapsella kiittää. **Ystävänäpäivä** ke 24.11. klo 11. ruokailu ja klo 12-13.30 ohjelma, Sairautea diabetes, diabeteshoitaja Helena Asikainen ja Riitta Murtorinne. **Marrasharras-konsertti** to 25.11. klo 19. Esiintyjinä Kuopion musiikintähtäin musiikkiopiston oppilaita. Vapaa pääsy. **1. adventtisunnuntain messu** 28.11. klo 13. Heikki Hyvärinen saarnaa, Pekka Nieminen. Kanttorina Joonas Saraste. Päivärannan lauluryhmä. **Tehdään yhdessä -ryhmä** ma 29.11. klo 18. Jouluskartelu, Seija Rissanen, Helena Heijä-Nuutinen ja Riitta Murtorinne. **Perhekerho** ke 1.12. klo 9.30. Nyt sytytämme kynttilän. **Ystävänäpäivä** ke 1.12. klo 11. ruokailu ja klo 12-13.30 ohjelma, Kauneimmat joululaulut, kanttori Outi Keskipilä ja Riitta Murtorinne.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE
Rypysuontie 28-30

p. 040 4848 419
Perhekerho ti 23.11. klo 9.30. Paljon ois aihetta lapsella kiittää.
Perhekerho ti 30.11. klo 9.30. Nyt sytytämme kynttilän.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri to 25.11. klo 18.30 Riitta Rissasella Hirvolanniementie 193. Heikki Hyvärinen.

MUUTA

Omaishoitajien joulujuhla ti 7.12. klo 12-15 Poukamassa jouluterian (10 €), jouluisen ohjelman ja yhdessäolon merkeissä. Muutaman euron pikkupaketti mukaan! Ilmoittautumiset 30.11. mennessä Raili Lehtoviidalle, p. 040 4848 438.

KASTETUT

Reeti Kalle Aatos Janhunen, Eetu Viljami Mikkonen, Joonas Elias Benjami Koljonen, Adam Onni Einar Mäkkönen, Maija Metsätuuli Suhonen, Eerika Maria Soranta, Saku Armas Kyösti, Jasmin Katja Johanna Hovatov.

KUOLLEET

Riitta Liisa Ilona Anttila 66 v, Seija Tuulikki Haatainen 64 v, Matti Sakari Asikainen 56 v.

Riistavesi

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Messu su 21.11. klo 10. Matti Pentikäinen, Joose Vähäsöyrinki.
1. Adventtisunnuntain messu 28.11. klo 10. Kirska Leino, Joose Vähäsöyrinki ja kirkkokuoro.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Perhekerho ke 17.11. klo 9.30. Tuomo Kantele, Irmeli Mustonen.
Viikkomessu ke 17.11. klo 12. Viikkomessun sijasta laulamme kauneimpia hengellisiä lauluja. Joose Vähäsöyrinki.
Miesten lenkki- ja ruokapiirin yhteinen jouluteria ma 13.12. klo 17. Ilmoittautuminen marraskuun piireissä tai seurakunnan toimistoon, p. 040 4848 440 7.12. mennessä. Jouluterian hinta 12 €.
Naiset Sanan äärellä ke 17.11. klo 19.
Kohtaamispaikka to 18.11. klo 18.30. Jouko Kauhanen.
Siioninvirsisurajat ma 22.11. klo 19. Toivo Tolppanen.
Perhekerho ke 24.11. klo 9.30. Tuomo Kantele, Irmeli Mustonen.
Isoskoulutus ke 24.11. klo 15.

Nuorten ilta ke 24.11. klo 17.
Joulukuusen koristelujuhla koko perheelle pe 26.11. klo 18. Tuo oma koristeisi yhteiseen joulukuuseen. Ohjelmassa jouluisia lauluja ja leikkejä. Nyytikkeitä.
Perhekerho ke 1.12. klo 9.30. Tuomo Kantele, Irmeli Mustonen.
Jouluinen perhetapahtuma la 11.12. klo 11-15 Askartelua, laulua, tarinoita. Ruokailu ja kahvit.
Virkistyspäivä ke 1.12. klo 12. Marjatta Piironen, päiväkuoro.

MUUTA

Palvelukeskuksen hartaus ke 17.11. klo 13. Leena Vartiainen, Joose Vähäsöyrinki, päiväkuoro.
Roinilan hoitokodin hartaus ke 17.11. klo 14.30. Leena Vartiainen.
Rippikoulun aloitus jumalanpalvelus su 28.11. klo 15 Tuusniemen kirkossa.

KASTETUT

Senja Elisabeth Haukipuro.

Vehmersalmi

VEHMERSALMEN KIRKKO
Lempeläntie 15

Jumalanpalvelus su 21.11. klo 13. Matti Pentikäinen, Marjatta Piironen.
Messu su 28.11. klo 10. Kimmo Kivelä, Marjatta Piironen. Kirkkokuoron 120 v. juhla ja seurakunnan juhlakirjan julkaisu.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI
Lempeläntie 17

Perhekerho ke 17.11. klo 9.30. Valokuvaaja paikalla klo 9 alkaen.
Kokki-ukot ke 17.11. klo 18.
Lasten kekkerit to 18.11. klo 18.
Omaishoitajien ja - hoidettavien puurojuhla ti 23.11. klo 10.
Perhekerho ke 24.11. klo 9.30. Sari Huttunen ja Jatta Utriainen.
Veteraanien joulujuhla ma 29.11. klo 12.
Perhekerho ke 1.12. klo 9.30.

MUUTA

Lähetyspiiri to 18.11. klo 11 Kammarisa.
Toivevirsiä to 18.11. klo 12 Mustinlahden kylätalossa.
Rippikoulujen aloitus jumalanpalvelus su 28.11. klo 15 Tuusniemen kirkossa.

KUOLLEET

Ake Toivo Mikael Savolainen 84 v.

Siilinjärvi

KIRKKO
Haarahongantie 4

Messu su 21.11. klo 10. Sirpa Ylikotila, Seppo Laitanen, Airi Heiskanen ja virsi-kuoro.
Joulukonsertti to 25.11. klo 19. Pirjo Tossavainen ja Ossi Jauhainen.
Perjantaimessu pe 26.11. klo 19. Eero Holma, Yrjö Jokiranta.
Messu su 28.11. klo 10. Eero Holma, Tapio Lepola, Airi Heiskanen ja Gospelryhmä.
Adventtivesper su 28.11. klo 18. Yrjö Jokiranta, Vesa Kajava, Airi Heiskanen, Marjaana Kaisto ja Sola Gratia.

SEURAKUNTATALO

Lähetyskeskuksen sydänäänä ke 17.11. klo 8.30 lähetyskellarissa.
Askartelu- ja käsityöpiiri ke 17.11., ke 24.11. ja ke 1.12. klo klo 9 lähetyskellarissa.

sa. Tutustutaan toimintaan ja juodaan kahvia.
Nuorten perjantai- kahvila pe 19.11. klo 18-22. Mukana isoskoulutusryhmä ka Lions-naisia.
Seurat su 21.11. klo 15 isossa salissa, Rauhanyhdistys.
Miesten piiri ma 22.11. klo 13 kokoushuoneessa.
Seurat ti 23.11. klo 13 pienessä salissa, Kristilliset eläkeläiset.
Katekismuspäivä ti 23.11. klo 14 lähetyskellarissa.
Partiolaisten adventtimyyjäiset su 28.11. klo 11-13 isossa salissa.
Juttutupa ma 29.11. klo 10 lähetyskellarissa. Adventtikahvit.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 29.11. klo 13.
Musiikkia maanantaisin ma 29.11. klo 18 isossa salissa, Siilinjärven musiikkiopiston oppilaskonsertti.
Siioninvirsisurajat ti 30.11. klo 14 pienessä salissa.
Omaishoitajakerho ke 1.12. klo 12 päätytali. Hoidettaville omaa ohjelmaa.

VUORELAN KIRKKO

Raamattuhetki Sananen to 18.11. klo 18.30.
Sanajumalanpalvelus su 21.11. klo 13. Sirpa Ylikotila ja Airi Heiskanen.
Messu su 28.11. klo 13. Eero Holma ja Airi Heiskanen.
Vuorelan päiväpiiri ma 29.11. klo 12 alkaen talkkunaruo- kailulla, vieraana Tarja Säynevirta.
Vuorelan lähetyspiiri ti 30.11. klo 10.

MUUTA

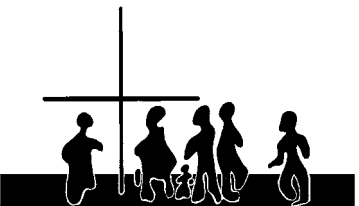
Hartaus ke 17.11. klo 14 Akuliinassa. Yrjö Jokiranta ja Airi Heiskanen.
Vesijärven-Harjamaen lähetyspiiri to 18.11. klo 18.30 Anja Vesterisellä, Kalastajantie 16 B 10. Mukana Matti Hoffrén.
Kynttiläkulkue itsemurhan tehneiden muistoksi su 21.11. klo 15 Asematie 3, Virkkulan edestä jatkuen Kasurilantien kautta hautausmaalle. Hartaus Seppo Laitanen.
Ystävän Tupa ma 22.11. klo 9 Leppäkaarten kerhohuoneessa.
Risulantien kerho ma 22.11. klo 13 Risulantie 12 kerhohuoneessa.
Vertaisryhmä vanhemmille ke 1.12. klo 18-20. Onko lapsellasi todettu / viitteitä neuropsykiatrisesta erityisvaikeudesta (adhd, dysfasia, autismi jne.)? Kokoon- tuminen MLL:n perhekeskus Kotirinteellä. Lastenhoito järjestetty, iltapala, ryhmä maksuton. Lisätietoja perhetyö, p. 044 7284 646.

KASTETUT

Luka Elias Svensk, Pinja Amanda Kaarina Tuhkanen, Emma Maria Savolainen, Helmi Sofia Hirvonen, Netta Aurora Törrönen, Roope Oskari Hartikainen, Sylvester Eric Ossi, Werner Warren Ossi, Max Eino Johannes Laitinen, Minea Johanna Kristiina Metsäjoki, Elli Henriikka Hartikainen, Jasper Hugo Elias Räsänen, Eetu Aleks Nummelin, Lennart Atte Eliel Markkanen.

KUOLLEET

Anna Liisa Laukkanen 89 v., Sylvi Annikki Korhonen 85 v., Marja Loviisa Roponen 69 v., Ahti Tapani Manninen 50 v., Helvi Kyllikki Halonen 70 v.

Diakoniakeskus

Suokatu 31

p. 040 4848 464
Työntekijöiden asiakasvastaanotto ilman ajan varausta ma, ke ja pe klo 10-12. **Vammaistyöntekijän asiakasvastaanotto** ilman ajan varausta ma ja ke klo 10-12.
Kierrätysmyyntipiste avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Hartaus ma, ke ja pe klo 9.50.
Nuottakahvio avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Hengellinen syöpiiri ke 17.11. klo 13.
Hyväntuulenpiiri ti 23.11. klo 12.

Katulähetyspiiri ti 23.11. klo 17.
Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri ke 24.11. klo 13.30.

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22

Kuurojen lähetyspiiri to 25.11. klo 17.

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23, p. 040 4848 256.

KANSANLÄHETYKSEN OPISKELIJATOIMINTA
Sairaalakatu 11

www.kolmekohtaamista.com
keskiviikkoisin klo 18
Minä, sinä ja Jumalan Sana 24.11.
Mitä sinulle oikeasti kuuluu? 1.12. Mari Kuikka.

OPISKELIJA JA KOULULAISLÄHETYS
Sairaalakatu 11

www.opko.fi/kuopio
Opiskelijailat la klo 19.
Itä-Suomen OPKOjen leiri Savonlinnassa 5-7.11. Vilho Teivainen, Pekka Ryhänen.
Läheisyyden kaipuu 13.11. Juho Viita- salo.

Perheasiain neuvottelukeskus

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut, p. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

Palveleva puhelin

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, p. 01019 0071.
Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/matkapuhelinmaksu.
Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

Järjestöt

NNKY, Myllykatu 5

p. 017 2614 500, toimisto@nnkn.fi
www.ywca.fi/paikallisyyshdistykset
Raamattuilta su 21.11. klo 18. Rov. Pekka Heikasen luento, musiikkia. Kahvi. Järj. SRO ja NNKY.
Raamattupiiri ke 24.11. klo 13 ja **Lauluryhmä** klo 15.
Kriisiraskaustyön koulutukseen 26. - 28.11. ehtii vielä ilmoittautua mukaan soittamalla Ito -p. 044 5766 670 ma - pe klo 17 -21. ITU-koulutus Outi Papunen.
Adventtihartaus su 28.11. klo 17, jonka jälkeen NNKY:n syyskokous.
Perhekahvila ma klo 13 - 15.30 ja to klo 9.30 - 12. **Avoimet ovet** la 20.11. klo 11 - 13.30.
Puhelinpäivystys kansliassa ti ja to klo 9 - 11, p. 017 2614 500.
Yhteiskristillinen raamattu- ja rukousilta tiistaisin klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11

P. (017) 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi
www.tarjolla.net
Miesten aamupiiri ma klo 6 "matkalla kohti aitoa miehuutta", **aamurukous** klo 8, **äiti-lapsipiiri** klo 9.30, **päivähartaus** klo 13, **raamattupiiri** klo 17 parilliset ma. **Rukoillaan yhdessä** klo 18 parittomat ti. Alfa-kurssi klo 19. **Päivähartaus ja kahvihetki** ke klo 12 ja **nuorten aikuisten 3Kohtaamista** klo 18. **Raamattu- ja lähetyspiiri** parittomat to klo 17 ja **nuorten Nuotta-ilta** to klo 18.30. **Opkon ilta** la klo 18.
Kohtaamisia sanan ja rukouksen illassa to 18.11. klo 18.30 Puijon kirkossa. "Kääntykää ja tehkää parannus!" Matti Olkkola, Maija Antikainen, Jouko Kauhanen.

Pyhä Puuha

1. JEESUKSEN ISÄ

2. [Red heart]

3. OLE HYVÄ!

4. [Cartoon of two people]

Lue vanhempien kanssa Raamatusta 2. Tess. 1: 3 - 10. Ratkaise sitten ristikko.

Tehtävän laati: Sanna Ollikainen

**TILAA RUUAT
HELPOSTI KOTIISI!**
Puh. 050 466 9989

www.kotiinkuljetus.palvelee.fi

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060
Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

• Matot
•vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyökkisatama
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Pitopalvelu
Hujasen Eväät
-*pitopalvelu, -tilausleivonta, -astiavuokraus*
Fero ja Teija Hujanen
puhelin: 044 – 5340524
sähköposti: eerohujanen@jippii.fi

Pätevöidy kasvatustyöhön
laaja-alaisesti!

Lapsi- ja perhetyön perustutkintoon valmistava koulutus

- alkaa tammikuussa 2011
- haku päiväopintoihin päättynyt 26.11.2010
- pääsykoe 7.12.2010
- kysy koulutusta myös opiston omasta oppisopimustoimistosta

JYVÄSKYLÄN
KRISTILLINEN OPISTO
Sulkulantie 28, 40520 JYVÄSKYLÄ, P. (014) 3348 000
www.jko.fi

Luun murtuman jälkeen...
lääkärintutkimus, luuntiheysmittaus ja verikoe (D-vitamiinin ja kalkki)
Hinta 238€, josta Kelan korvaus n. 96€
Osteoporoosiin perehtynyt yleislääketieteen erikoislääkäri MARKKU HYVÖNEN
PUIJONLAAKSON LÄÄKÄRIKESKUS
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh. (017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Toivo Kärjen
sota-ajan musiikkia,
tuttua, harvinaista ja ennenkuulematonta
ON ELON RETKI NÄIN
Saija Varjus, Kaija Pietilä, Mia Leivo,
Erkki Räsänen, Raimo Salo
Ilmaivoimien Big Band
juontajana Heikki Kahila

Ke 24.11.2010 klo 19.00 Kuopio, Musiikkikeskus
Liput 25 € | Lippupiste 0600 900 900 (1,76 €/min+pvm) | www.lippu.fi
Musiikkikeskuksen lipunmyynti 0600 96100 (0,99 €/min+pvm)
www.kuopionmusiikkikeskus.fi
www.toivokarki.net/onelonretkinain

seurakunnissa tapahtuu

Kohtaamispaikka to 18.11. klo 18.30 Riistaveden srk-talossa.
Kohtaamispaikka la 20.11. klo 16 Petosen srk-talossa, ”Ylkä saapuul”, Jouko Kauhanen, Lauri Kastarinen.
Kohtaamispaikka su 28.11. klo 16 Lähetyksodissa, ”Anna meille jokapäiväinen leipämme”, opetus Tapani Kaitainen.

KANSAN RAAMATTUSEURA
Sanan Kulma,
Tulliportinkatu 22

p. 0207 681 660
www.sana.fi/kuopio krs-kuopio@sana.fi
Rukouspäivystys ke, to, pe klo 13-16, Kirjanmyyntipiste.
Pienryhmät: rukouspiiri ma klo 17.30-19.00.
Krito-ryhmät ti klo 18-20.
Raamattupiiri ke parill. viikko klo 18-19.30.
Miesten piiri ke klo 18-19.30 pariton viikko.
Naisten solu to pariton viikko klo 18-19.30.
Krito- ”Varjosta vapauteen” la klo12-14, ellei la muita tapahtumia.
Nuorekkaiden aikuisten kotisolu klo 18 pariton viikko. Lisätietoja marjut.rasanen@gmail.com sekä ninatt-partanen@hotmail.com

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

Evangelisten opiskelijoiden kotisivuosoite on www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html Itä-Suomen piirin työntekijä Johannes Häkämies, p. 050 3212 938, johannes.hakamies@sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net.
Yläkoulu- sekä aikuistuvien nuorten ilta pe 19.11. klo 18.30.
Raamattutiedon ilta la 20.11. klo 18.
Seurat su 21.11. klo 15.
Seurat Siilinjärven srk-talossa su 21.11. klo 15.
Perhekerho ti 23.11. klo 9.30 – 13.
Tiistaikerho ti 23.11. klo 10.30.
Lauluseurat ke 24.11. klo 19.
Seurat to 15.11. klo 13.30 Vehmersalmen palvelukeskuksessa.
Seurat la 27.11 klo 19. Alustus ”Ajan merkit.”
Seurat su 28.11. klo 15.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS
Kuninkaankatu 22

Avoinna ke klo 10-13, virsituokio klo 11-12.
Siioninvirsiseuroja: to17.11. klo 18

Keskuseurakuntatalossa, Suokatu 22, kerhohuone Samuli. Su 21.11. Herättäjän päivä Männistössä. Messu klo 10 Pyhän Johanneksen kirkossa ja kirkkohavjit ja seurat. To 2.12. klo 18 Keskuseurakuntatalossa, Suokatu 22, kerhohuone Samuli. Su 5.12. klo 18 Puijon kirkolla.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA
Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11-15, la klo 11-14. www.kuopionseurakunnat.fi/lahetys-kauppa-vakka
Inkerin kirkon työstä kertoo perjantaina 19.11. Maija Antikainen. Kalinga –yhte esiintyy.
Joulusaartelua perjantaina 26.11. Saapunut järjestöjen joulukortteja. Myös rukoushelmiä, herttaisia neulatyynyjä ja isompia tulitikkuja.”
Kylväjän piiri to 2.12. klo 18.

AHOLANSAARI

Aholansaaren Joulu 23.-26.12. Aaton aaton päivällisestä tapaninpäivän lounaaseen. Ohjelmassa mm. aattohartaus klo 14.30 Paavon pirtissä **jouluaamun jumalanpalvelus** klo 7, **kau-neimmat joululaulut** klo 11.30, Aholansaari kvartetin konsertti klo 15.30, **tapaninpäivän messu** klo 10. Tiedustelut ja ilmoittautumiset, p. 050 4641 000, www.aholansaari.fi aholansaari@aholansaari.fi

m u i s t i o

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621. Arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. Palaverit savuttomia.
AA-naisten ryhmä ti klo 18 - 20 Suokatu 6.
AA-ryhmä Kotipolku 7, Siilinjärvi to klo 19, la klo 9, su klo 18. Savuttomat palaverit.
AAL-ryhmä alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 18-20 Pro-pellissa, Minna Canthinkatu 4 C 3 krs. Satamakadun puolelta, p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. <http://www.aal.fi>
Al-Anon ryhmät alkoholiongelmisten läheisille, Hatsalankatu 37 su ja ti klo 19, p. 040 5579 470.
Esikoislestadiolaisten seurat su 28.11. klo 13 Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2.
Imetystukiryhmä parillisten viikkojen maanantaisin Maljapuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.
Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net
Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskuseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.
Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi
Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30 -15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.
Kriisikeskuksessa kriisipäivystys joka päivä klo 14 -21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma - pe klo 8-21.
Kuopion A-Kilta, Mäkipolku 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Avoimet vertaistuki-/keskusteluryhmät päiheteettömyyden tukemiseksi ma, ti, ja to klo 18, p. 045 1134 245 ryhmäiltoina. www.kuopionakilta.fi
Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Sanan ja laulun tilaisuus Mäntylän palvelutalossa ti 30.11. klo 13.15 ja Lepolassa Puijonlaaksossa pe 3.12. klo 14.
Kuopion mielenterveystuki ry. Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 0400 889 827.

Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.
Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.
Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.
NMKY, Kauppakatu 40-42. Elämäntarkastuspiiri tiistaisin klo 9. Miesten raamattupiiri parillisen viikon ti klo 18.
NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätyksraskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net
Narsistien uhrien vertaistukiryhmä maanantaisin klo 18 Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C, 3 krs. Satamakadun puolella.
Omaiset mielenterveystyön tukena Itä-Suomi ry Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs. Avoim tukiryhmä vanhemmille, joiden lapsella on mielenterveyden vaikeuksia tai on sairastunut psyykkisesti, parittomien viikkojen ti klo17. Tiedustelut, p. 040 5564 292/Pirjo. Kynttilätapah-tuma itsemurhan tehneiden muistoksi su 21.11. klo 18 Snellmanin puistossa. Ulkotapahtuman jälkeen kahvitilaisuus Majakassa. Ti 23.11. klo 17 avoin tukiryhmä vanhemmille, joiden lapsi tai nuori oireilee tai on sairastunut psyykkisesti, la 27.11. klo 14 mielenterveysväen Ihan Hulut Pikkujouluiset Ilkamat ja to 16.12. klo 14 omaisten joulukahvit Majakassa.
Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, II. krs. Avoinna ma-to klo 9.30-18, pe 9.30-17, p. 3644 597.
Pohjois-Savon avoim�alvauSyhdistys. Salijumppa ti klo 14.15 ja allas-jumppa klo 15.15 Alavan palvelutalossa. Suokadun palvelutalossa allasjumppa ke klo 17. Salijumppa Puijonlaakson palvelutalossa to klo 13.
Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suonensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä.
Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakkolammentie 12. Avoinna arkisin klo 10-15.
Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, II krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 9-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672.
Päihdeosasto, Mäkipolku 11 p. 183 684.
Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21.

Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi
Sanan ja rukouksen aamu perjantaisin klo 8 Eelim –temppelissä, Vuorikatu 29, toimiston ovi.
Sotaveteraanimuseo ja kahvila Tulliportinkatu 37 rakennus D. Varaukset ryhmille, p. 2811 130 klo 9-13 ti – to.
Suomen mielenterveysseuran keskusteluryhmä lapsena hyväksikäyttöä kokeneille ja heidän läheisilleen kuukauden 1. keskiviikkona klo 17.30 aluetoimiston kokoustilassa, Myllykatu 8 II. krs.
Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisityskö, Lastentie 1.
Törmälän ystävien joulumatka Törmälän leirikeskukseen Rautalamille ke 8.12. Lähtö Kellolahdentien Pyhän Johanneksen kirkon pysäkillä klo 9.45. Auto kulkee Pohjantien – Kullervonkadun – Lönnrotinkadun ja Pohjolankadun kautta Maljalahden kadulle klo 10 ja Savonian edestä klo 10.10. Paluumatka alkaa klo 16. Retken hinta 40 e/henk. Ilmoittautuminen 30.11. mennessä Ainolle, p. 2823 667 tai Annikille, p. 2614 823.
Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille to 9.12. klo 18 Mielenterveysseuran koulutustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha II krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.
Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Männistön koululla ti tai pe klo 10.
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.
Yksinhuoltajien Kanava ry tiistai-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.
KIRPPUTORIT:
Kierrätyskeskus, Telkkistentie 6. Avoinna ma-pe klo 8-15, p. 044 7148 004.
Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.
Kehityskauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.
Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen kirpputori, Kuninkaankatu 23 avoinna ma-to klo 10-16, pe klo 10-13. Tiedustelut, p. 040 7092 430.
Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. Otamme vastaan kuolinpesiä.
Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsityökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

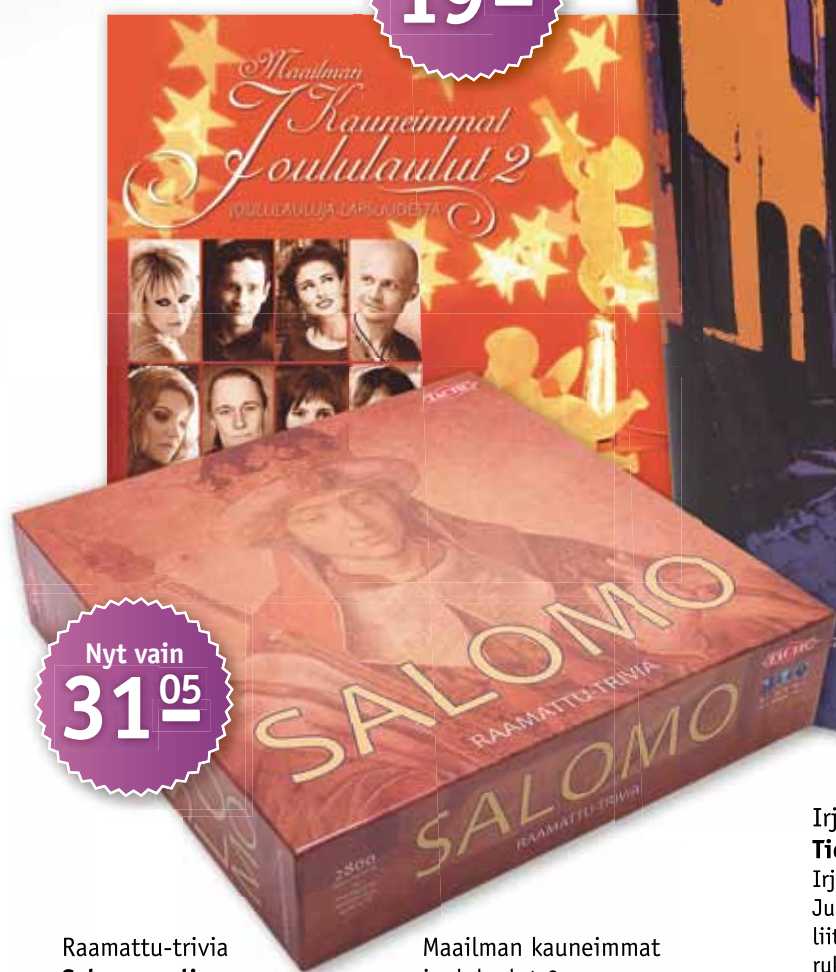
Jouluostoksille kaikessa rauhassa.

Tervetuloa
helpoille joulu-
ostoksille.

Kotimaakauppa.fi-verkkokaupassa teet helposti jouluhankinnat yhdessä osoitteessa. Löydät Kirjapajan ja muiden kustantajien kirjat, CD:t ja DVD:t, Yhteisvastuu-tuotteet, Kirkon Ulkomaanavun tuotteet, Juhavyönteet, korut, koriste-esineet, kortit.

Tee ihania löytöjä itselle ja ystävälle. Unohda joulu-ruuhkat ja kaupoissa kiertely – klikkaa osoitteeseen **www.kotimaakauppa.fi** ja ihastu valikoimaan! Voit olla varma, että löydät lahjat, joiden mukana annat ja saat hyvää mieltä.

Nyt
19⁵⁰

Nyt vain
31⁰⁵

Raamattu-trivia Salomo-peli

Kysymykset käsittelevät kaikkea Raamatun synnystä, sen ajan tavoista ja henkilöistä aina Jeesuksen elämään ja Raamatun ennustuksiin. Peli opettaa, muistuttaa ja viihdyttää! Sopii yli 8-vuotiaille, 2-6 pelaajalle.

Maailman kauneimmat joululaulut 2

Joululauluja lapsuudesta
Edu Kettunen, Lauri Tähkä, Maria Lund, Johanna Iivanainen, Kristiina Wheeler ja Juha Tapio esittävät muistoja herättäviä joululauluja. Levyn tuotolla tuetaan Suomen Lähetysseuran toimintaa.

Irja Askola

Tie vie, pyhä kantaa

Irja Askola pukee sanoiksi vuoropuheluaan Jumalan Sanan kanssa. Kirkkovuoden kulkuun liittyen, sen tapahtumia seuraten hän kirjoittaa rukouksia ja runoja, joista kuvastuvat ihmisen ikaikainen kaipaus, elämän monet värit ja sirpaleisiinkin kätkeytyvä siunaus. Raikkaat tekstit osuvat tarkasti keskelle tätä päivää ja kannustavat uuteen elämänrohkeuteen.

KIRJAPAJA

kotimaakauppa.fi

KAIKKEA MAAN JA TAIVAAN VÄLILTÄ.

Vain
9⁹⁰

Pienen oma Raamattu

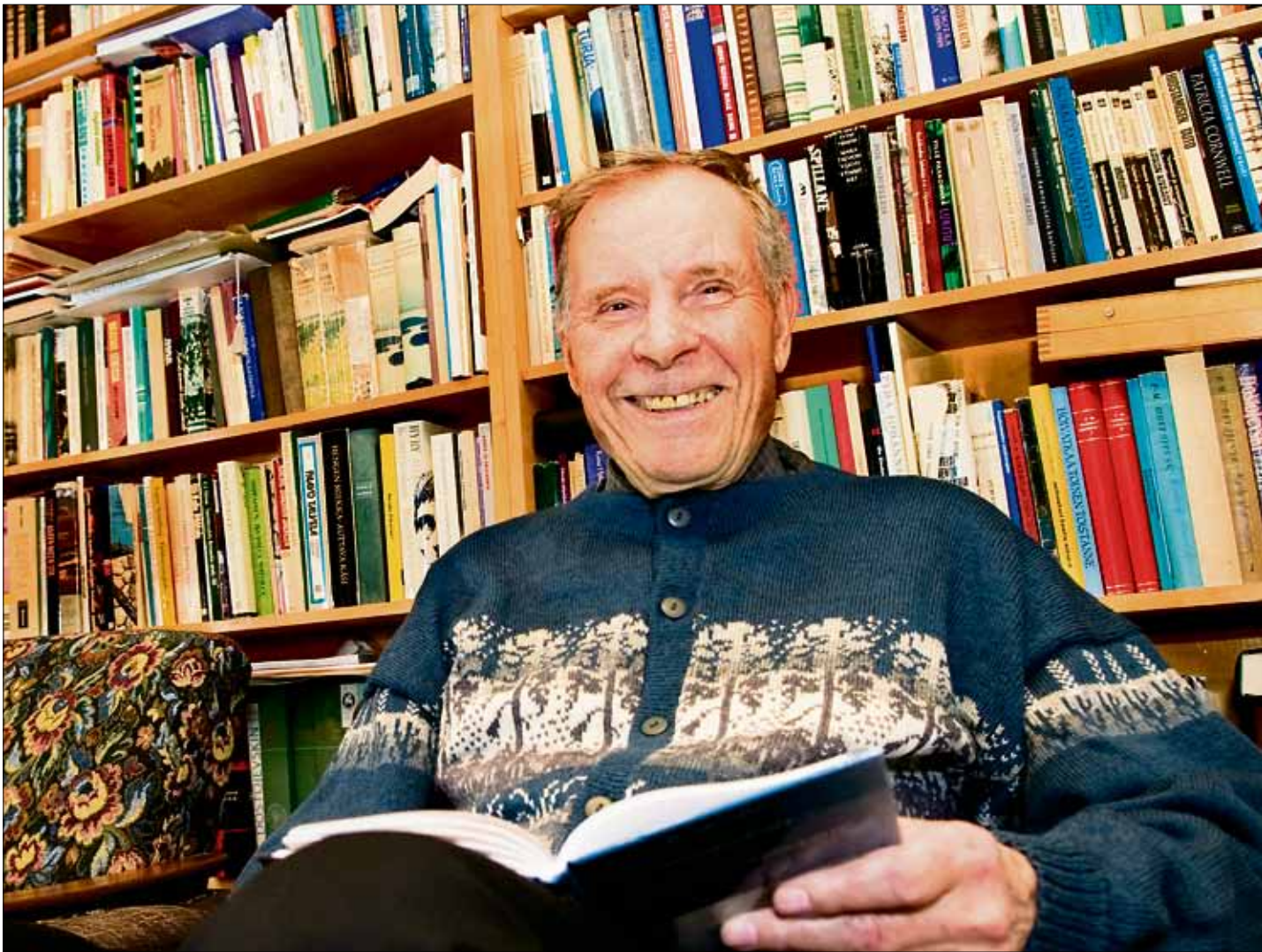
Yksinkertaiset Raamatun kertomukset ja sympaattinen kuvitus ovat turvallista kuunneltavaa ja katsottavaa. Selkeät nukkehahmot tekevät Raamatun sanoman eläväksi perheen pienimmille.

KIRJAPAJA

Kirkon Ulkomaanapu
Joulukortit Sambiasta
Sambialaisen taitelija Paul Chongon teoksista Suomessa painetut joulukortit. Koko 10 x 15 cm. Kortteja 10 kpl/pkt.

Vain
10€
/pkt

Siilinjärveläinen Aarre Huuskonen kaipaa uskontulkintaa, joka auttaisi pääsemään henkiseen ja hengelliseen aikuisuuteen, suhtautumaan elämään täysi-ikäisen tavoin.

Uskontulkinta kohti aikuisuutta

Jos kirkon uskontulkinta koetaan museoilmiönä, olisiko sitä syytä muuttaa? Vapauttavaksi viestiksi ihmisen levottomuuteen.

”**T**oivoin, että teologit olisivat aloittaneet tämän keskustelun uskontulkinnasta”, **Aarre Huuskonen** sanoo. Kun mitään ei kuulunut, siilinjärveläinen veteraanitoimittaja tarttui itse asiaan. Rohkaistakseen maallikoita ja haastaakseen teologeja. Juhlava tulkinta luo sopivaa tunnelmaa jouluun ja juhlahetkiin. ”Mutta vastaako se kysymyksiin, jotka ihmisen mieltä nyt ahdistavat. Lievittääkö se sisintä kalvavaa epä-määräistä levottomuutta”, Huuskonen kysyy.

Viljele hyvin parhaita lahjojasi
Kirkosta eroamisen yllättävä vyöry kirvoitti Huuskosen ajattelemaan Jumala -kuvaa. ”Onko niin, että tässä onkin kyse niin syvästä ja keskeisestä asiasta kuin kirkon Jumala –kuvasta? Kapinoivatko nuoret siksi, että kirkon

välittämä kuva Jumalasta on ankara. Se voi johtua osin kuvitelmaasta, osin kokemuksesta.” Jos kirkon uskontulkinta koetaan museonähtävyytenä, olisiko tulkintaa lupa muuttaa, Huuskonen kysyy. Aarre Huuskosen tuore kirja *Uudistetaanko uskontulkintaa?* (*Herättäjä-Yhdistys* 2010) käy myös oppikirjasta. Syystäkin Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli antaa kirjan tuoreille papeilleen. Kristinuskon keskeiset ajattelijat esitellään kirjassa Paavalista lähtien oman aikamme teologeihin asti. Kun pohjatyö on tehty, Huuskonen esittää erästä uskontulkinnan mallia, realistista kristillisyyttä. ”Katsotaan, mitä hyvää tämän ajan ihmisessä on, tai mikä häntä vai-vaa. Miten evankeliumin vapauttava sanoma vastaa tämän ajan ihmisen kysymyksiin niin, että se säilyttää alkuperäisen sisällön. Rohkaisee ihmistä elämään niin rikkaasti kuin hän voi, rohkaisee vaikeuksien ja ongelmien ratkaisemissa.” Huuskosen realismikristillisyy-s rohkaisee ihmistä tietoiseksi omista

vahvuuksistaan, Jumalalta saamien lahjojen parhaimpaan viljelyyn. ”Me nykyihmiset kaipaamme – ehkä tiedostamattamme – sellaista uskontulkintaa, joka auttaisi meitä suhtautumaan elämään ja asioihin täysi-ikäisen tavoin, pääsemään hengelliseen aikuisuuteen.”
Selkä edellä maailmaan
Mutta sitten se toinen puoli. Totinen kristillisyy-s, jossa ihminen on viheliäinen olento, kääntää selkänsä maailmalle ja yrittää päästä turmiovaltojen tuolle puolen. Puhe terveestä itsetunnosta ja itsensä rakastamisesta ovat tämän tulkinnan mukaan osoitusta ylpeydestä, joka on jo syntien synti. ”Ajatus Jumalasta, joka Kristuksen tähden hyväksyy yhteytensä kaikin tavoin viheliäiset, on merkinnyt mitä vapauttavinta evankeliumia. Joissain tilanteissa siitä on kuitenkin voinut muotoutua armoton laki.” Aarre Huuskosen mukaan totisen uskontulkinnan Jumala -kuva on saattanut muodostua monelle etsijäl-

le ylipääsemättömäksi ongelmaksi. Mutta on totisella kristillisyydel-lä vahvuutensakin. Korostettu Kristus -keskeisyys, nöyrä taipuminen siihen, mikä ymmärrettiin Jumalan tahdoksi sekä luottamus Kristukseen syntisten Vapahtajana. ”Nämä antoivat äideillemme ja isillemme voimaa kestää perin ankea ajallinen elämä ja siihen sisältyneet kärsimykset. Usko ei ollut oopiumia, vaan todellinen voimanlähde”, Huuskonen sanoo. Totisen kristillisyyden vastakohta, optimistinen kristillisyy-sen sijaan on perussävyltään valoisa ja toiveikas. Tällainen kristillisyy-s suhtautuu ajalliseen maailmaankin myönteisesti. Jumalan työtoverina ihmisen on muutettava maailmaa. ”Jumalaa ei koeta ankarana tuomarina tai pelottavana majesteettina, vaan armollisena ja ystävällisenä henkenä, hyvyyden ja kauneuden persoonallistumana.” ”Mutkaton luottamus hyvään, ihmisiä ja maailmaa rakastavaan Juma-

laan luo myönteisen perusasenteen elämään.” Vaikka ajallista onnelaa ei tämänkään uskontulkinnan merkeissä pystytetä.
Vankan journalismin mies
Aarre Huuskosen pitkä lehtimiesura alkoi Savon Sanomien uutistoimittuksessa ja päättyi vuonna 1987 kulttuuriosaston esimiehenä. Kirkon tiedonjulkistamispalkinto Huuskoselle myönnettiin vuonna 1976. Aarre Huuskonen on ollut myös kirkkohallituksen sekä kirkolliskouksen jäsen. Entä jos olisitte ollut kirkolliskokouksessa viime viikolla kuumimman homokeskustelun aikaan? ”Voisinko hypätä tämän kysymyksen yli”, 81-vuotias Huuskonen herrasmiehen tavoin pyytää. ”Tilanne on nyt hiukan tulehtunut.”

Lahja Pyykönen

t a p a h t u m a t

Kuva Sabine Leutenegger

Lähde perheiden ja nuorten matkalle Taizeén ensi kesänä.

Perheiden matka Ranskaan

Lähde mukaan perheiden ja nuorten matkalle Ranskaan, Taizén ekumeeniseen keskuksen ensi kesänä 13.-21.6. Hinta noin 900 €/aikuinen ja noin 600 €/alle 30-vuotias, sisältäen lento- ja junamatkat, täysihoidon Taizéssa ja yhden yön Pariisissa. Reissusta kiinnostuneiden tapaaminen Tuomiokirkossa keskiviikkona 15.12. klo 17. Tiedustelut: pirjo.rissanen@evl.fi, p. 040 4848252, sari.karha@evl.fi, p. 040 4848278, jarkko.voutilainen@evl.fi, p. 040 4848285, pia.sahisousa@evl.fi, p. 040-4848293.

Koe ekumeenista yhteyttä.

Mummon mökki vireänä

Mummon mökissä tapahtuu monenlaista. Vetreyttä aivo- ja tuolijumpasta keskiviikkona 17.11. klo 13. Puuropäivä on maanantaina 22.11. klo 11. Kädet laitetaan taikinaan ja leivotaan yhdessä keskiviikkona 24.11. klo 13. Papin päivänä tiistaina 30.11. klo 13 Olli Viitaniemi tulee vierailulle, ja seuraavana päivänä keskiviikkona joulukuun 1. päivänä järjestetään pikkumyyjäiset klo 13. Mummon mökki on avoinna maanantaista torstaihin klo 11-15 osoitteessa Puijonkatu 10.

Yhdessä on hausempaa!